

ЛЕКЦІЇ

Змістові модулі курсу
I змістовий модуль
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА
Лекційний модуль

Тема №1–2 ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ПЕРЕКЛАДУ. ВИДИ ТА ТИПИ ПЕРЕКЛАДІВ

Мета: З'ясувати суть перекладознавства як науки, висвітлити його структуру та основні проблеми, визначити місце курсу в лінгвістичній підготовці майбутнього філолога

Завдання: Розмежувати розділи перекладознавства, встановити місце перекладознавства серед інших наук та роль перекладної літератури в українській культурі

ПЛАН

1. Перекладознавство як наука. Розділи перекладознавства.
2. Зв'язок перекладознавства з іншими науками.
3. Культура мови перекладу як галузь перекладознавства.
4. Роль перекладної літератури в українській культурі.

Література:

1. Алексеева И.В. Введение в переводоведение. – СПб. – М., 2004. – 352с.
2. Виноградов В.С. Введение в переводоведение: общие и лексические вопросы. -М.: ИОСО РАО, 2001. -223с.
3. Гачечиладзе Г.Р. Введение в теорию художественного перевода. – М.: Худож. литература, 1970. – 285с.
4. Зорівчак Р. Художній переклад в Україні як чинник формування нації// Урок української. - 2002. - №4. – С.58-59.
5. Ковганюк С. Практика перекладу: з досвіду перекладача, – К.: Дніпро, 1968.—274с.
7. Комиссаров В.Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты. – М.: Высш. шк., 1990. - 253с.
8. Копанев П.И. Вопросы истории и теории художественного перевода. – Минск, 1972.
9. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студ. ун-тів.- К.: Вища шк., 1982. –165с.
10. Кундзич О. Слово і образ. – К.: Рад письменник, 1965. – 206с.

Тема № 3. ЕТАПИ СТВОРЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ

Мета: *Ознайомити студентів з основними етапами розвитку слов'янської перекладознавчої науки, із досягненнями та специфікою російського й українського перекладу*

Завдання: *Проаналізувати хронологію зародження та розвитку вітчизняного перекладознавства, з'ясувати особливості становлення перекладу в Україні*

ПЛАН

1. Виникнення та розвиток слов'янського перекладознавства.
2. Український художній переклад до кінця XIX – початку XX століття.
3. Український художній переклад кінця XIX та XX століття.
4. Переклад на Русі з IX с. до початку ХУІІІ ст.
5. Переклад у Росії в ХУІІІ ст.
6. Переклад у Росії в XIX ст.
7. Художній переклад у Росії в XX ст.

Література:

1. Алексеева И.В. Введение в переводоведение, - СПб. – М., 2004. – 352с.
2. Виноградов В.С. Введение в переводоведение: общие и лексические вопросы. – М.: ИОСО РАО. 2001. – 223 с.

3. Гачечиладзе Г.Р. Введение в теорию художественного перевода. – М.: Худож. литература, 1970. – 285с.
4. Зорівчак Р. Художній переклад в Україні як чинник формування нації // Урок української. – 2002. - №4. – С.58-59.
5. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англомовних перекладів української прози). – Л.: Вид-во Львів. Ун-ту, 1989. – 216с.
6. Ковганюк С. Практика перекладу: з досвіду перекладача. – К.: Дніпро, 1968. – 274с.
7. Комиссаров В. Современное переводоведение. Курс лекций. – М.: ЭТС, 2000. – 187с.
8. Комиссаров В.Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты. – М.: Высш.шк., 1990. – 253с.
9. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студ. ун-тів. – К.: Вища шк., 1982. – 165с.
10. Кундзич О. Слово і образ. – К.: Рад. письменник, 1965. – 265с.
11. Латышев Л.К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания. – М.: Просвещение, 1998. – 160с.
12. Новикова М. Прекрасен наш союз: Литература – переводчик – жизнь. Лит.-критич. Очерки. – К.: Рад. письменник, 1986. – 223с.
13. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є. – Чернівці: Рута, 2008. – 312с.

Тема № 4. ТИПИ ПЕРЕКЛАДІВ

Мета: Розмежувати основні типи перекладів, висвітлити специфічні особливості усного та письмового перекладу

Завдання: Проаналізувати спільні й відмінні риси типів перекладу за жанрово-стильовою спрямованістю

ПЛАН

1. Типи перекладів.
2. Письмовий переклад. Його специфіка та особливості.
3. Усний переклад, його типи.
4. Особливості машинного перекладу.

Література:

1. Алексеева И.С. Введение в переводоведение. - СПб. - М., 2004.
2. Аликина Е.В. Переводческая семантография. Запись при устном переводе. - М.: АСТ: Восток - Запад, 2006.
3. Алимов В.В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации. — М.: Едиториал УРСС, 2004.
4. Бархударов Л.С. Язык и перевод (Вопросы общей и частной теории перевода). — М.: Международные отношения, 1975.
5. Виноградов В.С. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы). - М., 2004.
6. Комиссаров В.Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты. - М.: Высш. школа, 1990.
7. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. — М., 2002.
8. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. — К.: Вища школа, 1982.
9. Корж А.В. Ділова українська мова для юристів: Лекції та комплексні завдання. -К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2002.
10. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. - М.: Высш. школа, 1985.
11. Миньяр-Белоручев Р.К. Пособие по устному переводу (записи в последовательном переводе) для институтов и факультетов иностранных языков. -М., 1969.
12. Миньяр-Белоручев Р.К. Общая теория перевода и устный перевод. - М., 1980.
13. Нелюбин Л.Л. Толковый переводоведческий словарь. - М.: Флинта: Наука, 2003.

14. Паршин А. Теория и практика перевода. - М., 2000.
15. Пилинський М. Мовна норма і стиль.-К.: Вища школа, 1976.
16. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. - М.: Международные отношения, 1974.
17. Сдобников В.В., Петрова О.В. Теория перевода. - М.: АСТ: Восток-Запад, 2006.
18. Татаринев В. А. Методология научного перевода: К основам теории конвертации. - М.: Московский лицей, 2007.
19. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. - М.: Высш. школа, 1983, СПб, 2002.
20. Чернов Г.В. Экспериментальная проверка одной модели // Тетради переводчика. Вып.8.-М.: Международные отношения, 1971. ~С-57-63.
21. Швейцер А.Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты. - М., 1988.

Тема № 5. ТИПИ МІЖМОВНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Мета: Ознайомити студентів з основними типами міжмовних трансформацій та їх роль для здійснення перекладу

Завдання: Проаналізувати особливості відтворення змісту мовної одиниці чужомовного тексту засобами власної мови, якою здійснюється переклад.

ПЛАН

1. Лексичні трансформації
2. Синтаксичні трансформації
3. Морфологічні трансформації

Література:

1. Алексеева И.В. Введение в переводоведение, - СПб. – М., 2004. – 352с.
2. Виноградов В.С. Введение в переводоведение: общие и лексические вопросы. – М.: ИОСО РАО. 2001. – 223 с.
2. Гачечиладзе Г.Р. Введение в теорию художественного перевода. – М.: Худож. литература, 1970. – 285с.
3. Зорівчак Р. Художній переклад в Україні як чинник формування нації // Урок української. – 2002. - №4. – С.58-59.
4. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англійських перекладів української прози). – Л.: Вид-во Львів. Ун-ту, 1989. – 216с.
5. Ковганюк С. Практика перекладу: з досвіду перекладача. – К.: Дніпро, 1968. – 274с.
6. Комиссаров В. Современное переводоведение. Курс лекций. – М.: ЭТС, 2000. – 187с.
7. Комиссаров В.Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты. – М.: Высш.шк., 1990. – 253с.
8. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студ. ун-тів. – К.: Вища шк., 1982. – 165с.
9. Кундзич О. Слово і образ. – К.: Рад. письменник, 1965. – 265с.
10. Латышев Л.К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания. – М.: Просвещение, 1998. – 160с.
11. Новикова М. Прекрасен наш союз: Литература – переводчик – жизнь. Лит.-критич. Очерки. – К.: Рад. письменник, 1986. – 223с.
12. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією проф.. Нямцу А.Є. – Чернівці: Рута, 2008. – 312с.

Тема № 6. НОРМАТИВНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ

Мета: З'ясувати вплив лінгвосоціотичних концепцій на перекладацьку діяльність, лінгвістичний механізм і комунікативну функцію перекладу; довести соціокультурну детермінованість перекладу; визначити співвідношення прагматичного потенціалу тексту оригіналу й перекладу

Завдання: Розкрити сутність лінгвoseміотичних, соціологічних, культурологічних і прагматичних аспектів перекладознавства; проаналізувати чотири типи прагматичної адаптації перекладу

ПЛАН

1. Лінгвoseміотичні аспекти перекладу.
2. Культурологічні та соціологічні аспекти перекладознавства.
3. Прагматичні аспекти перекладознавства.
4. Типи прагматичної адаптації перекладу.

Література:

1. Алексеєва И.В. Введение в переводоведение, - СПб. – М., 2004. – 352с.
2. Виноградов В.С. Введение в переводоведение: общие и лексические вопросы. – М.: ИОСО РАО. 2001. – 223 с.
3. Гачечиладзе Г.Р. Введение в теорию художественного перевода. – М.: Худож. литература, 1970. – 285с.
4. Зорівчак Р. Художній переклад в Україні як чинник формування нації // Урок української. – 2002. - №4. – С.58-59.
5. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози). – Л.: Вид-во Львів. Ун-ту, 1989. – 216с.
6. Ковганюк С. Практика перекладу: з досвіду перекладача. – К.: Дніпро, 1968. – 274с.
7. Комиссаров В. Современное переводоведение. Курс лекций. – М.: ЭТС, 2000. – 187с.
8. Комиссаров В.Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты. – М.: Высш.шк., 1990. – 253с.
9. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студ. ун-тів. – К.: Вища шк., 1982. – 165с.
10. Кундзич О. Слово і образ. – К.: Рад. письменник, 1965. – 265с.
11. Латышев Л.К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания. – М.: Просвещение, 1998. – 160с.
12. Новикова М. Прекрасен наш союз: Литература – переводчик – жизнь. Лит.-критич. Очерки. – К.: Рад. письменник, 1986. – 223с.
13. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є. – Чернівці: Рута, 2008. – 312с.

Тема №7. ЛЕКСИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ

Мета: Висвітлити особливості перекладацької діяльності на лексичному рівні мови, з'ясувати відмінності у перекладі вільних і стійких словосполучень, термінологічної лексики, багатозначних слів

Завдання: Розглянути закономірності співвідношень лексичних відповідностей у перекладацькій діяльності, з'ясувати роль контексту в перекладі, звернути увагу на способи та прийоми перекладу вільних і стійких словосполучень

ПЛАН

- 1.Переклад слів.
- 2.Роль контексту в перекладі.
- 3.Переклад фраз і стійких словосполучень.
- 4.Лексичні перетворення.

Література:

1. Бархударов Л. С. Язык и перевод. - М.: Международные отношения, 1975.- С. 74.
2. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. - М.: Изд-во ИОСО ОАО, 2001.-С. 45 - 104.
3. Чернов Г. В. Основы синхронного перевода: Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. - М.: Высш. школа, 1987. - С. 71 - 89.

4. Акуленко В. В. О ложных друзьях переводчика // Англо-русский и русско-английский словарь „ложных друзей переводчика". - М., 1969.
5. Карабан В'ячеслав. Переклад англійської наукової і технічної літератури. - Вінниця: Нова книга, 2002. - С. 421 - 467.
6. Копанев П. И. Вопросы истории и теории художественного перевода. - Минск: Высшейш. шк., 1972. - С. 9; 48 - 50.
7. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. - М.: Высш. школа, 1985. -С. 49- 115(147-171).
8. Рецкер Я. И. Теории перевода и переводческая практика. (М: Высш. школа, 1974.-С. 3-9.
9. Швейцер А. Д. Перевод и лингвистика. - М., 1973. - С. 3 - 19.

Тема № 8. МОРФОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ

Мета: Визначити номінативні, обов'язкові й необов'язкові, регулярні й нерегулярні та граматичні елементи значення в словоформі, розглянути типи граматичних категорій

Завдання: З'ясувати складові граматичного значення слова, висвітлити шляхи подолання труднощів у перекладі граматичних значень та граматичних категорій

ПЛАН

1. Номінативні й синтаксичні елементи значення в словоформі.
2. Обов'язкові й необов'язкові елементи значення в словоформі.
3. Регулярні й нерегулярні елементи значення в словоформі.
4. Визначення граматичних елементів значення.
5. Граматична форма.
6. Граматична категорія.
7. Типи граматичних (морфологічних) категорій.

Література:

- 1.Виноградов В. В. Учение акад. А. А.Шахматова о грамматических формах слов и частях речи в современном русском языке. Из трудов А. А. Шахматова по современному русскому языку. - М.: Учпедгиз, 1952. - С. 3 - 26.
- 2.Виноградов В. В. О формах слова // Изв. АН СССР. Серия лит. и языка. -1944.-Т. 3.- Вып. 1.
- 3.Виноградов В. В. Русский язык. - М.: Высш. шк., 1972. - С. 13 - 17, 32 -45.
- 4.Винокур Г. О. Форма слова и части речи в русском языке. - Г. О. Винокур. Избр. работы по русскому языку. - М.: Просвещение, 1959.
- 5.Милославсий И. Г. Морфологические категории современного русского языка. - М: Просвещение, 1981. - С. 14 - 32.
- 6.Смирнский А. И. Лексическое и грамматическое в слове. - Вопросы грамматического строя. - М: Высш. шк., 1955.
- 7.Бондарко А. В.. Теория морфологических категорий - Л.: Наука.- С. 3 -14, 25 -33.
- 8.Винокур Г. О.. Форма слова и части речи в русском языке. - Г. О. Винокур. Избр. работы по русскому языку. - М.: Просвещение, 1959.
- 9.Зализняк А. А. Русское именное словоизменение. - М., 1969. С. 3 - 34.
10. Исаченко А. В. О грамматическом значении. // Вопросы языкознания. -1961. -№1.
11. Потеня А. А. Из записок по русской грамматике - М.: Просвещение, 1958.-Т. I-II- С. 44-61.

Тема № 9. СИНТАКСИЧНІ ВІДПОВІДНОСТІ В ПЕРЕКЛАДІ

Мета: З'ясувати особливості значеннєвої організації (об'єктивних та суб'єктивних значень) речення як фактору перекладу, встановити роль актуального членування речення в процесі перекладу синтаксичних конструкцій

Завдання: Висвітлити особливості російсько-українського перекладу на синтаксичному рівні

ПЛАН

1. Предмет синтаксису.
2. Синтаксичні одиниці. Словосполучення та речення. Форма слова як об'єкт синтаксису.
3. Значеннева організація речення як фактор перекладу. Об'єктивні та суб'єктивні значення в процесі перекладу.
4. Актуальне членування речення та проблеми перекладу.
5. Висловлення та переклад.

Література:

1. Бархударов Я. С. Язык и перевод. - М.: Изд-во „Международные отношения“, 1975.-С. 143 - 173.
2. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. - М.: Изд-во ИОСО РАО, 2001.- с. 53-61.
3. Чернов Г. В. Основы синхронного перевода. - Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. - М.: Высш. шк., 1987. - с. 64 - 125.
4. Аракин В. Д. Проблемы языков и проблемы методического прогнозирования. - М.: Высш. шк., 1989. - С. 98 - 126.
5. Современный русский литературный язык: Учеб. для филол. спец. Ун-тов. / В. А. Белошапкова, Е. А. Брызгунова, Е. А. Земская и др. / Под ред. В. А. Белошапковой. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: Высш. шк. 1989. - С. 532 - 718.
6. Хоменко С. А., Цветкова Е. Е., Басовец К. М. Основы теории и практики перевода научно-технического текста с английского языка на русский. - Минск: Изд. БИТУ, 2004.- С.131 - 161.
7. Карабан В. И. Переклад англійської наукової і технічної літератури. -Вінниця: Вид-во " Нова книга", 2002. - С. 194 - 220.

2 змістовий модуль **ПРАКТИКОЛОГІЯ ПЕРЕКЛАДУ** Лекційний модуль

Тема № 10–11 *СТИЛЬОВІ І ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ МЕДІАТЕКСТІВ ТА СПОСОБИ ЇХ ВІДТВОРЕННЯ*

Мета: Визначити статус перекладу журналістських текстів в теорії перекладознавства, розмежувати лінгвістичний та літературознавчий підходи до перекладу

Завдання: Розглянути особливості перекладу публіцистичних текстів різних жанрів, прослідкувати реалізацію індивідуальної творчої установки перекладача при перекладі текстів газет

ПЛАН

1. Статус перекладу публіцистичних текстів в теорії перекладознавства.
2. Завдання перекладу газетних і журнальних текстів.
3. Лінгвістичний та літературознавчий підходи до питання перекладу.
4. Неперекладність поезії як герменевтична проблема.
5. Драма в аспекті перекладознавства.
6. Реалізація індивідуальної творчої установки перекладача при перекладі публіцистичних текстів.

Література:

1. Бархударов Л. С. Язык и перевод. - М.: Международные отношения, 1975.- С. 74.
2. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. - М.: Изд-во ИОСО ОАО, 2001.-С. 45 - 104.

3. Гойхман О.Я., Надеина Т.М. Речевая коммуникация: Учебник /Под ред. проф. Гойхмана О.Я.- М.:ИНФРА-М, 2003.
4. Иванова К.А. Копирайтинг: секреты составления рекламных и PR текстов. – СПб.: Питер, 2005.
5. Чернов Г. В. Основы синхронного перевода: Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. - М.: Высш. школа, 1987. - С. 71 - 89.
6. Карабан В'ячеслав. Переклад англійської наукової і технічної літератури. - Вінниця: Нова книга, 2002. - С. 421 - 467.
7. Копанев П. И. Вопросы истории и теории художественного перевода. -Минск: Высшейш. шк., 1972. - С. 9; 48 - 50.
8. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. - М.: Высш. школа, 1985. -С. 49- 115(147-171).
9. Рецкер Я. И. Теории перевода и переводческая практика. (М: Высш. школа, 1974.-С. 3-9.
10. Шатин Ю.В. Построение рекламного текста.–2-е изд.–М.: Бератор-Пресс, 2003.
11. Швейцер А. Д. Перевод и лингвистика. - М., 1973. - С. 3 - 19.

Тема № 12 ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕКСТІВ ТА ЇХ ВІДТВОРЕННЯ В ПЕРЕКЛАДІ

Мета: Визначити статус перекладу інформаційних текстів в теорії перекладознавства, розмежувати лінгвістичний та літературознавчий підходи до перекладу

Завдання: Розглянути особливості перекладу публіцистичних текстів різних жанрів, прослідкувати реалізацію індивідуальної творчої установки перекладача при їх перекладі

ПЛАН

1. Особливості перекладу інформаційних текстів.
2. Завдання перекладу газетних текстів.
3. Лінгвістичний та літературознавчий підходи до питання перекладу.
4. Неперекладні елементи в текстах газет як герменевтична проблема.
5. Інтерв'ю в аспекті перекладознавства.
6. Реалізація індивідуальної творчої установки перекладача при перекладі публіцистичних текстів

Література:

1. Бархударов Л. С. Язык и перевод. - М.: Международные отношения, 1975.- С. 74.
2. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. - М.: Изд-во ИОСО ОАО, 2001.-С. 45 - 104.
3. Гойхман О.Я., Надеина Т.М. Речевая коммуникация: Учебник /Под ред. проф. Гойхмана О.Я.- М.:ИНФРА-М, 2003.
4. Иванова К.А. Копирайтинг: секреты составления рекламных и PR текстов. – СПб.: Питер, 2005.
5. Чернов Г. В. Основы синхронного перевода: Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. - М.: Высш. школа, 1987. - С. 71 - 89.
6. Карабан В'ячеслав. Переклад англійської наукової і технічної літератури. - Вінниця: Нова книга, 2002. - С. 421 - 467.
7. Копанев П. И. Вопросы истории и теории художественного перевода. -Минск: Высшейш. шк., 1972. - С. 9; 48 - 50.
8. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. - М.: Высш. школа, 1985. -С. 49- 115(147-171).
9. Рецкер Я. И. Теории перевода и переводческая практика. (М: Высш. школа, 1974.-С. 3-9.
10. Шатин Ю.В. Построение рекламного текста.–2-е изд.–М.: Бератор-Пресс, 2003.
11. Швейцер А. Д. Перевод и лингвистика. - М., 1973. - С. 3 - 19.

Тема № 13 ПЕРЕКЛАД АУДІОТЕКСТІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ

Мета: Висвітлити особливості перекладу аудіо текстів різних жанрів, виокремити проблеми перекладу вільних і стійких словосполучень, термінологічної лексики, багатозначних слів, розглянути принципи роботи редактора з аудіотекстами.

Завдання: Розглянути закономірності співвідношень лексичних відповідностей у перекладацькій діяльності, з'ясувати роль контексту в перекладі, звернути увагу на способи та прийоми перекладу аудіотекстів різних жанрів

ПЛАН

1. Редагування заголовків з урахуванням жанрової природи тексту і характеру видання.
2. Редагування матеріалів різних жанрів. Структура тексту як сукупність композиційно-мовленнєвих форм і проблеми їх перекладу.
3. Інформаційне повідомлення. Репортаж. Кореспонденція. Стаття й аналітичні жанри. Категорія автора, основні та факультативні мовленнєві дії, інформаційно-змістова база тексту щодо уваги редактора.
4. Художні жанри (очерк, фельєтон). Работа редактора над мовою і стилем авторського матеріалу.
5. Інтерв'ю. Переклад комплексу запитань. Граматична структура запитань, види вопросов и связанные с этим ошибки диалоговых речевых форм. Редактирование інтерв'ю залежно від його комунікативних завдань (інформаційне, аналітичне, художнє інтерв'ю).

Література:

1. Бархударов Л. С. Язык и перевод. - М.: Международные отношения, 1975.- С. 74.
2. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. - М.: Изд-во ИОСО ОАО, 2001.-С. 45 - 104.
3. Гойхман О.Я., Надеина Т.М. Речевая коммуникация: Учебник /Под ред. проф. Гойхмана О.Я.- М.:ИНФРА-М, 2003.
4. Иванова К.А. Копирайтинг: секреты составления рекламных и PR текстов. – СПб.: Питер, 2005.
5. Чернов Г. В. Основы синхронного перевода: Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. - М.: Высш. школа, 1987. - С. 71 - 89.
6. Карабан В'ячеслав. Переклад англійської наукової і технічної літератури. - Вінниця: Нова книга, 2002. - С. 421 - 467.
7. Копанев П. И. Вопросы истории и теории художественного перевода. -Минск: Вышейш. шк., 1972. - С. 9; 48 - 50.
8. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. - М.: Высш. школа, 1985. -С. 49- 115(147-171).
9. Рецкер Я. И. Теории перевода и переводческая практика. (М: Высш. школа, 1974.-С. 3-9.
10. Шатин Ю.В. Построение рекламного текста.–2-е изд.–М.: Бератор-Пресс, 2003.
11. Швейцер А. Д. Перевод и лингвистика. - М., 1973. - С. 3 - 19.

Тема № 14–15 ЕТАПИ, НАПРЯМИ І ВИДИ РЕДАКТОРСЬКОЇ РОБОТИ З ТЕКСТОМ-ПЕРЕКЛАДОМ

Мета: Висвітлити особливості перекладацької діяльності на лексичному рівні мови, розглянути загальні принципи роботи редактора з публіцистичними текстами різних жанрів.

Завдання: Розглянути закономірності співвідношень лексичних відповідностей у перекладацькій діяльності редактора, з'ясувати роль редактора й звернути увагу на способи та прийоми його роботи над текстом-перекладом

ПЛАН

1. Композиція тексту..
2. Архітектоніка тексту-перекладу.

3. Абзайоподіл і рубрикація тексту.
4. Заголовковий комплекс, його композиційні зв'язки з текстом.
5. Мовні особливості газетних заголовків.
6. Місце і види рубрик та суперрубрик у заголовковому комплексі.

Література:

12. Бархударов Л. С. Язык и перевод. - М.: Международные отношения, 1975.- С. 74.
13. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. - М.: Изд-во ИОСО ОАО, 2001.-С. 45 - 104.
14. Гойхман О.Я., Надеина Т.М. Речевая коммуникация: Учебник /Под ред. проф. Гойхмана О.Я.- М.:ИНФРА-М, 2003.
15. Иванова К.А. Копирайтинг: секреты составления рекламных и PR текстов. – СПб.: Питер, 2005.
16. Чернов Г. В. Основы синхронного перевода: Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. - М.: Высш. школа, 1987. - С. 71 - 89.
17. Карабан В'ячеслав. Переклад англійської наукової і технічної літератури. - Вінниця: Нова книга, 2002. - С. 421 - 467.
18. Копанев П. И. Вопросы истории и теории художественного перевода. -Минск: Вышейш. шк., 1972. - С. 9; 48 - 50.
19. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. - М.: Высш. школа, 1985. -С. 49- 115(147-171).
20. Рецкер Я. И. Теории перевода и переводческая практика. (М: Высш. школа, 1974.-С. 3-9.
21. Шатин Ю.В. Построение рекламного текста.–2-е изд.–М.: Бератор-Пресс, 2003.
22. Швейцер А. Д. Перевод и лингвистика. - М., 1973. - С. 3 - 19.

Тема №16 СПЕЦИФІКА МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ

Мета: З'ясувати основні особливості машинного (автоматичного, комп'ютерного) перекладу, розглянути сучасні системи автоматичного перекладу, їх переваги й недоліки

Завдання: Висвітлити специфіку машинного перекладу, з'ясувати основні етапи роботи з автоматичним перекладом текстів, розкрити послідовність роботи з комп'ютерним перекладом текстів наукового й офіційно-ділового стилів

План

1. Основні проблеми машинного перекладу.
2. Сучасні системи автоматичного перекладу.
3. Технічний переклад наукових та офіційно-ділових текстів.
4. Редагування комп'ютерного перекладу.

Література:

1. Апресян Ю. Д., Богуславский И. М., Иомдин Л. Л., Лазурский А. В., Перцов Н. В., Санников В. З., Цинман Л. Л. Лингвистическое обеспечение системы ЭТАП-2. – М.:“Наука”. – 1989.
2. Апресян Ю. Д., Жолковский А. К., Мельчук И. А. О системе семантического синтеза. III. Образцы словарных статей // НТИ. – сер. 2. – 1968. – №11. – с. 8 - 21.
3. Блехман М. С. Машинный перевод: история и реалии // Компьютерное обозрение. – 1996. – №5(29). – с. 22–23.
4. Блехман М.С., Войнов В. К. Методы построения локальных АСНТИ. – Харьков: ХГУ. – 1989.
5. Бондаренко В.В., Дубічинський В.В., Кухаренко В.М. Переклад науково-технічної літератури. – Харків, 2001.
6. Войналович О., Моргунок В. Російсько-український словник наукової і технічної мови (термінологія процесових понять). – К., 1997.

7. Войнов В. К., Блехман М.С. Состав, методики разработки и эффективность действующих систем машинного перевода.– Харьков: ХГУ. – 1989.
8. Жолковский А. К., Мельчук И. А. О семантическом синтезе //Проблемы кибернетики. – Вып. 19. – 1967.– с. 177–238.
9. Зелинский С. "Promt98 : новое название - новые возможности"// Чип. – 1998. – N5.
10. Козловский Е. Новый стиль Stylus // Мир ПК. – 1997. – N1.
11. Компьютерный переводчик // Чип. – 1998. – N4.
12. Крувер С. The mobile Citizen. – Доклад на семинаре "Мультязычие в Интернете", 9 – 10 ноября 1998 г. – МНУЦ ИК НАНУ.
13. Кулагина О. С. Исследования по машинному переводу. – М. – 1979.
14. Марчук Ю. Н. Методы моделирования перевода. – М. – 1985.
15. Марчук Ю. Н. Проблемы машинного перевода. – М. – 1983.
16. Пономаренко В. К. Автоматический перевод // Компьютерное обозрение. – 1998. – N35.
17. Севбо И. П. Графическое представление синтаксических структур и стилистическая диагностика. – К. – 1981.
18. Суханова М. Кто лучше переводит" // Мир ПК. – 1997. – N1.
19. Українська ділова мова: практичний посібник на щодень /Уклад.: М.Д.Гінзбург, І.О.Требульова, С.Д. Левіна, І.М. Корніловська; За ред. д-ра техн. наук, проф., акад.УНГА М.Д. Гінзбурга. - Харків: Торсінг, 2003. – 592 с.
20. Штерн И. Б. The discourse in humanity: encyclopedic knowledge representation. – Доклад на семинаре "Мультязычие в Интернете", 9–10 ноября 1998 г. – МНУЦ ИК НАНУ.

ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: ЗАВДАННЯ ТА РОЗДІЛИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Мета: З'ясувати суть перекладознавства як науки, висвітлити його структуру та основні проблеми, визначити місце курсу в лінгвістичній підготовці майбутнього філолога

Завдання: Навчити студентів розмежовувати розділи перекладознавства, встановити місце перекладознавства серед інших наук

ПЛАН

1. Перекладознавство як наука. Розділи перекладознавства.
2. Зв'язок перекладознавства з іншими науками.
3. Культура мови перекладу як галузь перекладознавства.
4. Роль перекладної літератури в українській культурі.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Розкрийте суть терміну «перекладознавство».
2. Дайте визначення поняття «переклад».
3. Розмежуйте поняття «переклад – процес» і «переклад – результат».
4. З яких основних розділів складається перекладознавство?
5. З якими нефілологічними науками пов'язане перекладознавство?
6. Охарактеризуйте зв'язки перекладознавчої науки з іншими перекладознавчими дисциплінами. Акцентуйте увагу на контактах перекладознавства з мовознавчими галузями.
7. Визначте роль у перекладу у збагаченні духовної культури особистості; нації.
8. Сформулюйте роль перекладу на сучасному етапі.

Завдання для самопідготовки:

Підготувати відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал.

Література:

1. Алексеева И.В. Введение в переводоведение, - СПб. – М., 2004. – 352с.
2. Виноградов В.С. Введение в переводоведение: общие и лексические вопросы. – М.: ИОСО РАО. 2001. – 223 с.
3. Гачечиладзе Г.Р. Введение в теорию художественного перевода. – М.: Худож. литература, 1970. – 285с.
4. Зорівчак Р. Художній переклад в Україні як чинник формування нації // Урок української. – 2002. - №4. – С.58-59.
5. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англійських перекладів української прози). – Л.: Вид-во Львів. Ун-ту, 1989. – 216с.
6. Ковганюк С. Практика перекладу: з досвіду перекладача. – К.: Дніпро, 1968. – 274с.
7. Комиссаров В. Современное переводоведение. Курс лекций. – М.: ЭТС, 2000. – 187с.
8. Комиссаров В.Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты. – М.: Высш.шк., 1990. – 253с.
9. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студ. ун-тів. – К.: Вища шк., 1982. – 165с.
10. Кундзич О. Слово і образ. – К.: Рад. письменник, 1965. – 265с.
11. Латышев Л.К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания. – М.: Просвещение, 1998. – 160с.
12. Новикова М. Прекрасен наш союз: Литература – переводчик – жизнь. Лит.-критич. Очерки. – К.: Рад. письменник, 1986. – 223с.
13. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є. – Чернівці: Рута, 2008. – 312с.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Тема 2. КАТЕГОРІЇ ТА ОДИНИЦІ ПЕРЕКЛАДУ

Мета: Висвітлити проблему виділення одиниці перекладу, розмежувати поняття еквівалентності й адекватності перекладу, з'ясувати співвідношення понять еквівалентність і смисл, денотат і референт

Завдання: Окреслити співвідношення і взаємозв'язок понять еквівалентність і смисл, денотат і референт, поняття і концепт, денотативне і сигніфікативне значення

ПЛАН

1. Проблема та одиниці перекладу.
2. Поняття адекватності та еквівалентності.
3. Еквівалентність, адекватність і оцінка перекладу.
4. Еквівалентність і смисл. Денотативне і сигніфікативне значення.
5. Поняття і концепт. Денотат і референт.
6. Об'єктивне та суб'єктивне в перекладі.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Розкажіть про взаємозв'язок між проблемами, що знаходяться в центрі уваги перекладознавства, та проблемою одиниці перекладу.
2. Що таке транслатема? Як вона співвідноситься з мовою?
3. Чому про поняття транслатема можна говорити як про процес перекладу, а не як про його результат?
4. Як здійснюється пошук транслатем у процесі перекладу?
5. Як і на яких рівнях верифікуються транслатемами?
6. Дайте визначення термінам "еквівалентність" і "адекватність", розкажіть про їх походження. Як Ви розмежуєте ці поняття?
7. Які погляди учених на розмежування понять еквівалентності й адекватності Вам відомі?
8. Назвіть синонімічні терміни до термінів "еквівалентність" і "адекватність"?
9. Розкажіть про три підходи В. Комісарова до еквівалентності.
10. Опишіть суть відомої тріади: автор оригіналу - перекладач - читач перекладу.
11. Охарактеризуйте зв'язок еквівалентності, адекватності з оцінкою перекладу.
12. Дайте визначення поняттю "смисл". Як Ви розрізняєте терміни "смисл" і "значення"?
13. Який зв'язок між поняттями "смисл" і "еквівалентність"?
14. Розкажіть про взаємозв'язок і про розмежування понять "денотативне значення" та "сигніфікативне значення".
15. Проаналізуйте значення термінів "поняття" і "концепт". Наведіть приклади.
16. Проаналізуйте значення термінів "денотат" і "референт". Наведіть приклади.
17. Що ми називаємо суб'єктивним, а що об'єктивним у перекладознавстві?
18. Розкажіть про три аспекти суб'єктивних факторів під час перекладу.
19. Розкрийте суть проблеми перекладності / неперекладності / всеперекладності.
20. Які теорії щодо проблеми перекладності / неперекладності / всеперекладності Вам відомі?

Завдання для самопідготовки:

Підготувати розгорнуті відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал. Відповіді на питання проілюструвати власними прикладами.

Література:

1. Алимов В. Теория перевода: Перевод в сфере профессиональной коммуникации. - М., 2004.
2. Бархударов Л. Язык и перевод: Вопросы общей и частной теории перевода. -М., 1975.
3. Ванников Ю. Проблемы адекватности перевода: Типы адекватности, виды перевода и переводческой деятельности // Текст и перевод: Сб. статей / Под. ред. Л.Швейцера.-М., 1988.
4. Ванников Ю. Понятие адекватности текста и типы адекватности перевода // Уровни текста и методы его лингвистического анализа: Сб. статей /Под. ред. Ю.Ванникова.-М., 1982.
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови /Уклад, і голов. ред.В.Бусел.-К.,2003.
6. Виноградов В. Перевод: Общие и лексические вопросы. - М., 2004.
7. Гарбовский Н. Теория перевода. - М., 2004.

8. Денисова Г. Границы перевода. - М., 1998.
9. Егер Г. Коммуникативная и функциональная эквивалентность // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике. - М., 1978.
- Ю.Ермолович Д. Основы профессионального перевода. —М., 1996.
11. Каде О. Проблемы перевода в свете теории коммуникации // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике: Сб. статей. - М., 1978.
12. Казакова Т. Практические основы перевода. - СПб., 2000.
13. Комиссаров В. Лингвистическое переводоведение в России. - М., 2002. 14. Комиссаров В. Общая теория перевода. - М., 1999.
15. Комиссаров В. Перевод в социально-бытовом контексте: Постановка проблемы // Перевод в современном мире. — М., 2001.
16. Комиссаров В. Слово о переводе. -М., 1973.
- П. Комиссаров В. Современное переводоведение. - М., 2003.
18. Копанев П. Вопросы истории и теории художественного перевода. - Минск, 1972.
19. Коптілов В. Теорія і практика перекладу. - К., 2003.
20. Латышев Л. Технология перевода. - М., 2001.
21. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. -М., 1985. 22. Миньяр-Белоручев Р. Теория и методы перевода. - М., 1996.
23. Мунен Ж. Теория и проблемы перевода: Перевод как языковой контакт // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике: Сб. статей.—М., 1978.
24. Найда Ю. К науке переводить // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике. - М., 1978.
25. Нелюбин Л. Перевод и прикладная лингвистика. —М., 1983.
26. Новиков Л. Семантика русского языка. - М., 1982.
27. Попович А. Проблемы художественного перевода. -Благовещенск, 2000. 28. Ревзин И., Розенцвейг В. Основы общего и машинного перевода. - М., 1964.
29. Рецкер Я. Теория перевода и переводческая практика. - М., 1974.
30. Сдобников В., Петрова О. Теория перевода. - М., 2006^
31. Словарь современного русского литературного языка. В 17-ти т. / АН СССР Институт русского языка.-М.-Л., 1950-1965.
32. Степанов Ю. Основы общего языкознания. - М., 19/э.
33. Тюленев С. Теория перевода.-М., 2004.
34. Федоров А. Основы общей теории перевода. - М., 1968.
35. Швейцер А. Перевод и лингвистика.-М., 1973.
36. Швейцер А. Теория перевода: Статус, проблемы, аспекты.-М., 1988.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Тема: *ВИДИ ТА ТИПИ ПЕРЕКЛАДІВ*

Мета: Розмежувати основні типи перекладів, висвітлити специфічні особливості усного та письмового перекладу

Завдання: Проаналізувати спільні й відмінні риси типів перекладу за жанрово-стильовою спрямованістю

План

1. Типи перекладів.
2. Письмовий переклад. Його специфіка та особливості.
3. Усний переклад, його типи.
4. Особливості машинного перекладу.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Ознайомтеся з основними теоріями перекладу, запропонованими Комісаровим В., Казаковою Т., Ліловою А., Федоровим А., Сдобніковим В., Коптіловим В. та іншими

вченими щодо виділення видів, типів і форм перекладу, зробіть порівняльний аналіз класифікацій типів перекладів. Чия класифікація Вам імпонує? Чому?

2. Розкрийте основні підходи типології перекладів, запропоновані А. Паршиним. Чи претендує ця класифікація на універсальність?

3. Визначте поняття "авторизований переклад" (за А.Паршиним). Наведіть приклади авторизованих перекладів, назвіть автора книги і перекладача.

4. Охарактеризуйте традиційні підходи до жанрово-стилістичної класифікації типів перекладу. Дайте повну характеристику класифікацій, запропонованих Сдобніковим В. та Петровою О., В.Алімовим. У чому схожість і в чому відмінність цих підходів? Чий підхід, на Ваш погляд, більш переконливий?

8. У який спосіб перекладаються слова-терміни? Наведіть власні приклади.

13. Назвіть основні лексикографічні джерела перекладача.

15. Укажіть на відмінності між усним і письмовим перекладом.

15. Розкрийте специфіку письмового перекладу. Вкажіть етапи роботи письмового перекладача.

16. Які види компресії тексту Ви знаєте? Яке місце відводиться реферуванню у професійній діяльності перекладача?

17. Що таке реферативний переклад? Укажіть його особливості. Опишіть етапи роботи перекладача, який здійснює реферативний переклад.

18. Що таке "анотація", "анотаційний переклад"? Чим він відрізняється від перекладу реферативного?

19. Дайте характеристику усного перекладу та його різновидів. Які підходи до класифікації видів усного перекладу існують у перекладознавчій літературі? Схарактеризуйте ці підходи. Яка класифікація видів усного перекладу, на Вашу думку, найбільш вдала? Чому?

20. Опишіть роботу перекладача усного послідовного перекладу.

21. У чому специфіка "перекладу з листка (аркуша)"?

22. Чому синхронний переклад вважається найскладнішим з усіх видів усного перекладу? Доведіть це.

23. Опишіть роботу перекладача-синхроніста.

24. Ознайомтеся з працями вчених-теоретиків перекладу (Комісарова В., Алєксєєвої І., Сдобнікова В., Алікіної О. та інших). Розкажіть про необхідність ведення записів при усному перекладі. В чому специфіка цих записів? Чи доречно називати такий вид роботи "перекладацькою семантографією"? Спробуйте самостійно зробити запис перекладу усного виступу одного із політичних ораторів.

Завдання для самопідготовки:

Підготувати розгорнуті відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал. Відповіді на питання проілюструвати власними прикладами.

Література:

1. Алексеева И.С. Введение в переводоведение. - СПб. - М., 2004.

2. Аликина Е.В. Переводческая семантография. Запись при устном переводе. - М.: АСТ: Восток - Запад, 2006.

3. Алимов В.В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации. — М.: Едиториал УРСС, 2004.

4. Бархударов Л.С. Язык и перевод (Вопросы общей и частной теории перевода). — М.: Международные отношения, 1975.

5. Виноградов В.С. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы). - М., 2004.

6. Комиссаров В.Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты. - М.: Высш. школа, 1990.

7. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. — М., 2002.

8. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. — К.: Вища школа,

1982.

9. Корж А.В. Ділова українська мова для юристів: Лекції та комплексні завдання. -К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2002.

10. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. - М.: Высш. школа, 1985.

11. Миньяр-Белоручев Р.К. Пособие по устному переводу (записи в последовательном переводе) для институтов и факультетов иностранных языков. -М., 1969.

12. Миньяр-Белоручев Р.К. Общая теория перевода и устный перевод. - М., 1980.

13. Нелюбин Л.Л. Толковый переводоведческий словарь. - М.: Флинта: Наука, 2003.

14. Паршин А. Теория и практика перевода. - М., 2000.

15. Пилинський М. Мовна норма і стиль.-К.: Вища школа, 1976.

16. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. - М.: Международные отношения, 1974.

17. Сдобников В.В., Петрова О.В. Теория перевода. - М.: АСТ: Восток-Запад, 2006.

18. Татаринов В. А. Методология научного перевода: К основам теории конвертации. - М.: Московский лицей, 2007.

19. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. - М.: Высш. школа, 1983, СПб, 2002.

20. Чернов Г.В. Экспериментальная проверка одной модели // Тетради переводчика. Вып.8.-М.: Международные отношения, 1971. ~С-57-63.

21. Швейцер А.Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты. - М., 1988.

22. Ширяев А.В. Синхронный перевод. - М.: Международные отношения, 1979.

2 змістовий модуль ПРАКТИКОЛОГІЯ ПЕРЕКЛАДУ Практичний модуль

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: *СТИЛІ І ЖАНРИ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ ТЕКСТІВ, ЇХ ОСОБЛИВОСТІ*

Мета: *Висвітлити особливості перекладацької діяльності на лексичному рівні мови, з'ясувати відмінності у перекладі вільних і стійких словосполучень, термінологічної лексики, багатозначних слів*

Завдання: *Розглянути закономірності співвідношень лексичних відповідностей у перекладацькій діяльності, виконати практичні завдання та тренувальні вправи на переклад та встановлення лексичних відповідностей у російській та українській мовах*

ПЛАН

1. Стиль як засіб реалізації журналістського задуму..
2. Співвідношення понять «жанр», «текст», «журналістика».
3. Традиційна система журналістських жанрів.
4. Інформаційні, аналітичні, сатирико-гумористичні жанри.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Назвіть екстралінгвістичні фактори, які забезпечують можливість адекватного перекладу.
2. Які інтерлінгвістичні фактори сприяють адекватності перекладу?
3. Укажіть процедуру проведення аналізу жанрів журналістики.
4. Чим обумовлено вибір слова в мові перекладу?
5. Укажіть види зв'язків між поняттями текст, жанр, журналістика.
6. Якими ознаками відзначаються жанри журналістських текстів.

Завдання для самопідготовки:

Підготувати розгорнуті відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал. Відповіді на питання проілюструвати власними прикладами.

Практично в аудиторії:

Виконати *Завдання* 1-7, 12, 15, 27, 32, с. 32-45 за посібником **Основи українсько-російського перекладу. Практикум:** Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є – Чернівці: Рута, 2008. – 352с.

Література:

10. Бархударов Л. С. Язык и перевод. - М.: Международные отношения, 1975.- С. 74.
11. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. - М.: Изд-во ИОСО ОАО, 2001.-С. 45 - 104.
12. Чернов Г. В. Основы синхронного перевода: Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. - М.: Высш. школа, 1987. - С. 71 - 89.
13. Акуленко В. В. О ложных друзьях переводчика // Англо-русский и русско-английский словарь „ложных друзей переводчика". - М., 1969.
14. Карабан Вячеслав. Переклад англійської наукової і технічної літератури. - Вінниця: Нова книга, 2002. - С. 421 - 467.
15. Копанев П. И. Вопросы истории и теории художественного перевода. -Минск: Вышейш. шк., 1972. - С. 9; 48 - 50.
16. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. - М.: Высш. школа, 1985. -С. 49-115(147-171).
17. Основы українсько-російського перекладу. Практикум: Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є – Чернівці: Рута, 2008. – 352с.
- 18.
19. Рецкер Я. И. Теории перевода и переводческая практика. (М: Высш. школа, 1974.- С. 3-9.
20. Швейцер А. Д. Перевод и лингвистика. - М., 1973. - С. 3 - 19.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5–6

Тема: *СТРУКТУРА ЖУРНАЛІСТСЬКОГО ТЕКСТУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ПЕРЕКЛАДУ*

Мета: Визначити номінативні й синтаксичні, обов'язкові й необов'язкові, регулярні й нерегулярні та граматичні елементи значення в словоформі, розглянути типи граматичних категорій

Завдання: З'ясувати складові граматичного значення слова, виконати практичні завдання та тренувальні вправи на подолання труднощів перекладу граматичних значень

ПЛАН

1. Особливості журналістського тексту, його сутенність та ознаки.
2. Журналістський текст як структурна цілісність.
3. Передумови і методи творення журналістського тексту.
4. Породження й існування текстів: автор – реципієнт.
5. Основні принципи перекладу журналістського тексту.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Яке значення журналістського тексту?
2. Дайте визначення поняттю «журналістський текст».
3. Який елемент граматичного значення називається номінативним? Наведіть приклади.
4. Назвіть передумови творення жекстів різних жанрів. Наведіть приклади.
5. Назвіть методи творення журналістських текстів.
6. На які два класи діляться граматичні категорії та за якою ознакою?
7. Які принципи перекладу журналістських текстів вам відомі?

8. Які фактори визначають у процесі перекладу вибір лексичних або граматичних одиниць?

9. Чим викликані труднощі в перекладі журналістських текстів?

10. Назвіть фактори, що впливають на переклад журналістських текстів.

16. Наведіть приклади розходжень у сфері граматичних категорій мови оригіналу та мови перекладу.

Завдання для самопідготовки:

Підготувати розгорнуті відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал. Відповіді на питання проілюструвати власними прикладами.

Практично в аудиторії:

Виконати *Завдання 2-4, 8, 10, 13, 16, 17-20*, с.60-69 за посібником **Основи українсько-російського перекладу. Практикум:** Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є – Чернівці: Рута, 2008. – 352с.

Література:

1. Адамов Е. Б., Кричевський В. Г. Оформление справочных изданий. - М.: Книга, 1986
2. Антонова В. С., Васильев В. И. Редакционная подготовка изданий. - М., 2002.
3. Бацевич Ф. Основи комунікативної девіатології. Ц Львів., 2000.
4. Буковедкая О. А. Дизайн текста: Шрифт, эффекты, цвет. - 2-е изд., испр. - М.: ДМ К, 2000.
5. Добкин С. Ф. Оформление книги: Редактору и автору. - 2-е изд. - М.: Книга, 1985.
6. Зелінська Н. В. Поетика як стратегія текстотворчості: трансформація лексичного значення // Система і структура східнослов'янських мов. - К.,
7. Зелінська Н. В. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою тексту (літературне опрацювання тексту). - К.: УМК ВО, 1989.
8. Карпенко В. О. Редакторська справа: проблеми майстерності. - К., 2005.
9. Країнікова Т. С, Корекура: Підруч. - К.: Наша культура і наука, 2005.
10. Мільчин А. Е. Методика редагування тексту. - 2-ге вид. - К.: Книга, 1980.
11. Накорякова К. М. Редактирование материалов массовой информации. - М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982.
12. Основи українсько-російського перекладу. Практикум: Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є – Чернівці: Рута, 2008. – 352с.
- 13.
14. Пономарів О. Д. Культура слова: Мовностилістичні поради. - К.: Аїбідь, 1999.
15. Різун В. В. Літературне редагування: Підруч. / Міжнародний фонд 'Відродження'. - К.: Либідь, 1996. - 236 с.
16. Справочные издания: специфические особенности и требования / Под ред. Э. В. Гольцевой. - М.: Книга, 1982.
17. Тимошик М. С. Видавничая справа та редагування: Курс лекцій: У 2 ч. / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. - К., 2002. - Ч. 1.
18. Тимошик М. С. Редагування текстів за видами видань (навчальні, художні) // Друкарство. - 2004. - № 1.
19. Тимошик М. С. Специальність "Видавничая справа та редагування": самостійна, самодостатня, а не в тіні журналістики // Редактор і видавець: Наук.-практ. збірник. - 2007. - № 1. - С. 15-22.
20. Тяпкин В. Г. Работа редактора над книжными иллюстрациями. - М.: Книга, 1968.
21. Шевченко В. Е. Вимоги до оформлення наукових і науково-популярних видань // Вісник: Збірник наукових статей Київського міжнародного університету. Журналістика. Медіалінгвістика. Кінотс-лемистецтво. - К.: КиМУ, 2003. - Вип. 2.
22. Шевченко В. Е. Композиція та архітектоніка друкованого видання // Вісник

Київського національного університету. Сер.: Журналістика. - К.: РВІД "Київський університет", 2000. - Вип. 8.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

Тема: ОСОБЛИВОСТІ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ МЕДІАТЕКСТІВ

Мета: З'ясувати основні особливості машинного (автоматичного, комп'ютерного) перекладу, розглянути сучасні системи автоматичного перекладу, їх переваги й недоліки

Завдання: Виробити уміння й навички роботи з сучасними системам автоматичного перекладу та редагування текстів комп'ютерного перекладу

ПЛАН

1. Основні проблеми машинного перекладу.
2. Сучасні системи автоматичного перекладу.
3. Технічний переклад наукових та офіційно-ділових текстів.
4. Редагування комп'ютерного перекладу.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Чому на сьогодні надзвичайно актуальною стала синхронізація відеотекстів? Розкрийте суть цього процесу.

2. Чому, на Вашу думку, термін "комунальний переклад" ще неусталений у сучасному перекладознавстві? Що ми розуміємо під цим видом перекладу?

3. Які труднощі виникають при перекладі юридичної термінології в аспекті українсько-російського перекладу? Що повинен мати на увазі комунальний перекладач, якщо він працює у судовій сфері?

4. Укажіть місце і значення машинного перекладу в системі перекладознавства.

5. У чому полягає творчість перекладацької діяльності в широкому розумінні?

6. Які професійні навички, крім лексикографічних, потрібні майбутньому перекладачеві?

Завдання для самопідготовки:

Підготувати розгорнуті відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал. Відповіді на питання проілюструвати власними прикладами.

Практично в аудиторії:

Виконати *Завдання* 12-14, 17-19, 27, 29-33, 37-40 с.284-303 за посібником **Основи українсько-російського перекладу. Практикум:** Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є – Чернівці: Рута, 2008. – 352с.

Література:

1. Апресян Ю. Д., Богуславский И. М., Иомдин Л. Л., Лазурский А. В., Перцов Н. В., Санников В. З., Цинман Л. Л. Лингвистическое обеспечение системы ЭТАП-2. – М.: "Наука". – 1989.

2. Апресян Ю. Д., Жолковский А. К., Мельчук И. А. О системе семантического синтеза. III. Образцы словарных статей // НТИ. – сер. 2. – 1968. – №11. – с. 8 - 21.

3. Блехман М. С. Машинный перевод: история и реалии // Компьютерное обозрение. – 1996. – №5(29). – с. 22–23.

4. Блехман М.С., Войнов В. К. Методы построения локальных АСНТИ. – Харьков: ХГУ. – 1989.

5. Бондаренко В.В., Дубічинський В.В., Кухаренко В.М. Переклад науково-технічної літератури. – Харків, 2001.

6. Войналович О., Моргунюк В. Російсько-український словник наукової і технічної мови (термінологія процесових понять). – К., 1997.

7. Войнов В. К., Блехман М.С. Состав, методики разработки и эффективность действующих систем машинного перевода. – Харьков: ХГУ. – 1989.

8. Жолковский А. К., Мельчук И. А. О семантическом синтезе // Проблемы кибернетики. – Вып. 19. – 1967. – с. 177–238.
9. Зелинский С. "Promt98 : новое название - новые возможности" // Чип. – 1998. – N5.
10. Козловский Е. Новый стиль Stylus // Мир ПК. – 1997. – N1.
11. Компьютерный переводчик // Чип. – 1998. – N4.
12. Крувер С. The mobile Citizen. – Доклад на семинаре "Мультиязычие в Интернете", 9 – 10 ноября 1998 г. – МНУЦ ИК НАНУ.
13. Кулагина О. С. Исследования по машинному переводу. – М. – 1979.
14. Марчук Ю. Н. Методы моделирования перевода. – М. – 1985.
15. Марчук Ю. Н. Проблемы машинного перевода. – М. – 1983.
16. Основи українсько-російського перекладу. Практикум: Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є – Чернівці: Рута, 2008. – 352с.
17. Пономаренко В. К. Автоматический перевод // Компьютерное обозрение. – 1998. – N35.
18. Севбо И. П. Графическое представление синтаксических структур и стилистическая диагностика. – К. – 1981.
19. Суханова М. Кто лучше переводит" // Мир ПК. – 1997. – N1.
20. Українська ділова мова: практичний посібник на щодень /Уклад.: М.Д.Гінзбург, І.О.Требульова, С.Д. Левіна, І.М. Корніловська; За ред. д-ра техн. наук, проф., акад.УНГА М.Д. Гінзбурга. - Харків: Торсінг, 2003. – 592 с.
21. Штерн И. Б. The discourse in humanity: encyclopedic knowledge representation. – Доклад на семинаре "Мультиязычие в Интернете", 9–10 ноября 1998 г. – МНУЦ ИК НАНУ.

МОДУЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ТЕМА 1

Тема: *ІСТОРІЯ ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧОЇ НАУКИ*

Мета: Ознайомити студентів з основними етапами розвитку слов'янської перекладознавчої науки, із досягненнями та специфікою російського й українського перекладу

Завдання: Проаналізувати хронологію зародження та розвитку вітчизняного перекладознавства, з'ясувати особливості становлення перекладу в Україні

ПЛАН

1. Виникнення та розвиток слов'янського перекладознавства.
2. Український художній переклад до кінця XIX – початку XX століття.
3. Український художній переклад кінця XIX та XX століття.
4. Переклад на Русі з IX с. до початку ХУІІІ ст.
5. Переклад у Росії в ХУІІІ ст.
6. Переклад у Росії в XIX ст.
7. Художній переклад у Росії в XX ст.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Стисло опишіть виникнення та розвиток слов'янського перекладознавства. Яку роль у цьому процесі відіграло прийняття Руссю християнства?

2. Перелічіть та схарактеризуйте основні етапи розвитку українського художнього перекладу Х-ХУІІ століть. Доведіть важливість внеску України у розвиток і поширення перекладу в слов'янських землях.

3. Опишіть розвиток перекладу на Україні у ХУІІІ-ХІХ століттях.

4. Розкажіть про внесок найвидатніших українських письменників XIX століття у розвиток художнього перекладу.

5. Назвіть основні імена, події та досягнення в теорії та практиці українського перекладу кінця XIX – початку ХХІ століть.

6. Опишіть основні етапи розвитку перекладу в Росії у ХУІІІ – середині XIX ст. Які дві основні тенденції здавна існували у перекладацькій практиці України та Росії?

7. Схарактеризуйте розвиток перекладу в Росії у другій половині XIX століття? Які з найвідоміших російських письменників цього періоду внесли найбільш помітний вклад у справу розвитку художнього перекладу?

8. Охарактеризуйте внесок російських поетів Срібного століття у розвиток поетичного перекладу.

9. Опишіть початковий етап теоретичної діяльності у радянському перекладознавстві. Яку роль відіграв у цій справі М.Горький?

10. Дайте характеристику розвитку теорії та практики перекладу в радянські часи, зв'язавши розповідь з особливостями історико-культурного та політичного розвитку колишнього СРСР.

Завдання для самопідготовки:

Підготувати відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал.

Література:

1. Алексеева И.В. Введение в переводоведение, - СПб. – М., 2004. – 352с.
2. Виноградов В.С. Введение в переводоведение: общие и лексические вопросы. – М.: ИОСО РАО. 2001. – 223 с.
3. Гачечиладзе Г.Р. Введение в теорию художественного перевода. – М.: Худож. литература, 1970. – 285с.
4. Зорівчак Р. Художній переклад в Україні як чинник формування нації // Урок української. – 2002. - №4. – С.58-59.
5. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози). – Л.: Вид-во Львів. Ун-ту, 1989. – 216с.
6. Ковганюк С. Практика перекладу: з досвіду перекладача. – К.: Дніпро, 1968. – 274с.

7. Комиссаров В. Современное переводоведение. Курс лекций. – М.: ЭТС, 2000. – 187с.
8. Комиссаров В.Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты. – М.: Высш.шк., 1990. – 253с.
9. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студ. ун-тів. – К.: Вища шк., 1982. – 165с.
10. Кундзич О. Слово і образ. – К.: Рад. письменник, 1965. – 265с.
11. Латышев Л.К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания. – М.: Просвещение, 1998. – 160с.
12. Новикова М. Прекрасен наш союз: Литература – переводчик – жизнь. Лит.-критич. Очерки. – К.: Рад. письменник, 1986. – 223с.
13. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією проф.. Нямцу А.Є. – Чернівці: Рута, 2008. – 312с.

ТЕМА 2

Тема: *ТЕКСТОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА*

Мета: Висвітлити текстологічні аспекти перекладознавства, розглянути класифікації текстових різновидів за різних підходів до їх аналізу, з'ясувати співвідношення фонових знань та імпліцитної інформації

Завдання: Подати основні види класифікацій текстів з різних точок зору, розглянути проблему типології текстів у аспекті перекладознавства, довести взаємозв'язок і співвідношення культури (вихідної і сприймаючої), фонової та імпліцитної інформації

ПЛАН

- 1.Текст в аспекті перекладу.
- 2.Специфіка перекладу в залежності від типу тексту.
- 3.Типологія текстів і проблеми еквівалентності.
- 4.Фонова та імпліцитна інформація, її різновиди.
- 5.Поняття підтексту.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Дайте визначення тексту. Охарактеризуйте виміри його змістової структури.
2. Що таке "когезія" і "когерентність", який зв'язок між цими поняттями?
3. Що являють собою поняття "мовний зміст тексту", "мовний зміст висловлення", "імплікація"? Яке місце посідають ці поняття в розв'язку проблем аналізу, розуміння й побудови тексту?
4. Як типологічні характеристики тексту можуть змінюватися залежно від точки зору й мети складання та використання тексту?
5. Опишіть можливості класифікації текстів оригіналу у зв'язку зі стратегією перекладача.
6. Дайте характеристику основних функціонально-стильових типів текстів.
7. Як співвідносяться проблема еквівалентності й тип перекладного тексту?
8. Поясніть залежність рівня еквівалентності перекладного тексту від форми його матеріалізації (усної або письмової).
9. Стисло охарактеризуйте ступінь відносної еквівалентності, що зумовлюється типом тексту.
10. Як поняття культури зв'язане з проблемами фонових знань та імпліцитної інформації?
11. Поясніть значення терміну «алюзія». З яким типом інформації він пов'язаний?
12. Сформулюйте суть сучасних уявлень про фонові знання й фонову інформацію, про прототекст і протореальність.
13. Опишіть поняття довго- та короточасної фонової інформації.

Завдання для самопідготовки:

Підготувати розгорнуті відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал. Відповіді на питання проілюструвати власними прикладами.

Література:

1. Алексеева И. В. Введение в переводоведение, - СПб. - М., 2004. - 352с.
2. Бархударов Л. С. Язык и перевод. -М.: Междунар. отношения, 1975.-238с.
3. Бенвенист Э. Общая лингвистика. -М., 2002.
4. Верещагин Е. М, Костомаров В. Г. Язык и культура. - М., 1973.
5. Гюббенет И. В. К проблеме понимания литературно-художественного текста. -М., 1981.
6. Виноградов В. С. Введение в переводоведение: общие и лексические вопросы. - М.: ИОСО РАО, 2001. - 223с.
7. Влахов С, Флорин С. Непереводимое в переводе.- М.: Высш школа 1986.-416с.
8. Дейк Т. А. ван. Язык. Познание. Коммуникация. - М., 1989.
9. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвостилистического исследования -М.,1981.
10. Каде О. Проблемы перевода в свете теории коммуникации // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике. - М., 1978.
11. Ковганюк С. Практика перекладу: з досвіду перекладача, - К.: Дшпоо 1968.-274с. '
12. Комиссаров В. Современное переводоведение. Курс лекций - Москва-ЭТС,2000.-187с.
13. Комиссаров В.Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты -М • Высш. шк., 1990.-253с.
14. Копанев П.И. Вопросы истории и теории художественного перевода. -Минск: Вышэйшая школа, 1972.
15. Латышев Л.К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания. -М.: Просвещение, 1998. - 160с.
16. Левый И. Искусство перевода / Пер. с чеш. В.Россельса. - М • Прогресс, 1974,-398с.
17. Мыркин В. Я. Текст, подтекст и контекст // Вопросы языкознания №2.-М., 1976.
18. Павлов Г. В. О фактической правильности перевода // Тетради переводчика, № 10.-М., 1973.
19. Христенко И. С. Лингвистические особенности аллюзии как средства создания подтекста (на материале М. де Сервантеса «Дон Кихот» и произведений Б. Переса Гальдоса). АКД. -М., 1993.
20. Швейцер А.Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты. -М.: Наука, 1988.-215с.
21. Ширяев А.В. Синхронный перевод.-М.:Международные отношения, 1979. 22.Якобсон Р. Лингвистика и поэтика// Структурализм "за" и "против".

ТЕМА 3

Тема: Аспекти перекладу

Мета: З'ясувати вплив лінгвосеміотичних концепцій на перекладацьку діяльність, лінгвістичний механізм і комунікативну функцію перекладу; довести соціокультурну детермінованість перекладу; визначити співвідношення прагматичного потенціалу тексту оригіналу й перекладу

Завдання: Розкрити сутність лінгвосеміотичних, соціологічних, культурологічних і прагматичних аспектів перекладознавства; проаналізувати чотири типи прагматичної адаптації перекладу.

ПЛАН

1. Лінгвосеміотичні аспекти перекладу.
2. Культурологічні та соціологічні аспекти перекладознавства.
3. Прагматичні аспекти перекладознавства.
4. Типи прагматичної адаптації перекладу.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Розкрийте суть дуалізму мовного знаку, охарактеризуйте структуру його значення та особливості відносин його з поняттям та позначуваною ним реальністю. У чому виражається системна організація та ієрархічність мовних одиниць?

2. Назвіть та охарактеризуйте основні види значень мовної одиниці.

3. Охарактеризуйте основні іпостасі тексту при одномовному та двомовному спілкуванні.

4. Поясніть суть понять «білінгвізм» та «інтерференція» у зв'язку з проблемами перекладу. Розкажіть про наслідки останнього з цих явищ.

5. Які основні культурологічні аспекти перекладознавства?

6. Розкрийте суть соціологічного напрямку перекладацької практики та науки про переклад.

7. Які є три основні чинники досягнення прагматичного ефекту? Опишіть їх.

8. Дайте визначення поняття прагматичної адаптації при перекладі. опишіть її види в перекладацькій практиці.

9. Охарактеризуйте шляхи вирішення «екстраперекладацького надзавдання» (у межах четвертого типу прагматичної адаптації). З якою метою та яким чином може здійснюватись модернізація оригіналу при перекладі?

Завдання для самопідготовки:

Підготувати розгорнуті відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал. Відповіді на питання проілюструвати власними прикладами.

Література:

1. Алексеева И.В. Введение в переводоведение, - СПб. – М., 2004. – 352с.
2. Виноградов В.С. Введение в переводоведение: общие и лексические вопросы. – М.: ИОСО РАО. 2001. – 223 с.
3. Гачечиладзе Г.Р. Введение в теорию художественного перевода. – М.: Худож. литература, 1970. – 285с.
4. Зорівчак Р. Художній переклад в Україні як чинник формування нації // Урок української. – 2002. - №4. – С.58-59.
5. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози). – Л.: Вид-во Львів. Ун-ту, 1989. – 216с.
6. Ковганюк С. Практика перекладу: з досвіду перекладача. – К.: Дніпро, 1968. – 274с.
7. Комиссаров В. Современное переводоведение. Курс лекций. – М.: ЭТС, 2000. – 187с.
8. Комиссаров В.Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты. – М.: Высш.шк., 1990. – 253с.
9. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студ. ун-тів. – К.: Вища шк., 1982. – 165с.
10. Кундзич О. Слово і образ. – К.: Рад. письменник, 1965. – 265с.
11. Латышев Л.К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания. – М.: Просвещение, 1998. – 160с.
12. Новикова М. Прекрасен наш союз: Литература – переводчик – жизнь. Лит.-критич. Очерки. – К.: Рад. письменник, 1986. – 223с.
13. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією проф.. Нямцу А.Є. – Чернівці: Рута, 2008. – 312с.

ТЕМА 4

Тема: ЛЕКСИЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕКЛАДУ

Мета: Висвітлити особливості перекладацької діяльності на лексичному рівні мови, з'ясувати відмінності у перекладі вільних і стійких словосполучень, термінологічної лексики, багатозначних слів

Завдання: Розглянути закономірності співвідношень лексичних відповідностей у перекладацькій діяльності, виконати практичні завдання та тренувальні вправи на переклад та встановлення лексичних відповідностей у російській та українській мовах

ПЛАН

1. Переклад слів.
2. Роль контексту в перекладі.
3. Переклад фраз і стійких словосполучень.
4. Лексичні перетворення.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Назвіть екстралінгвістичні фактори, які забезпечують можливість адекватного перекладу.
2. Які інтерлінгвістичні фактори сприяють адекватності перекладу?
3. Укажіть процедуру проведення семантичного аналізу міжмовних лексичних відповідностей.
4. Чим обумовлено вибір слова в мові перекладу?
5. Укажіть види системних зв'язків, що визначають вибір слова перекладу?
6. В якій формі лексико-семантичної взаємодії реалізуються при перекладі відношення сполучення лексичних одиниць?
7. Чим відрізняються відношення додаткової й вільної дистрибуції лексичних одиниць?
8. Якими ознаками відзначаються міжмовні лексико-семантичні категорії?
9. Укажіть засоби внутріслівного значеннєвого розмежування?
10. Що є елементарною лексико-семантичною одиницею мови?
11. Назвіть синхронічні міжмовні категорії.
12. За якими параметрами виділяються міжмовні лексико-семантичні категорії?
13. Перелічіть синхронічні міжмовні категорії.
14. Дайте визначення міжмовних синонімів і їхніх типів.
15. Що називається міжмовними антонімами?
16. Дайте визначення міжмовних гіпонімів і гіперонімів і покажіть на прикладах їхнє розходження.
17. Чи є еквівалентними терміни міжмовна перифраза та міжмовне лексикалізоване словосполучення?
18. Назвіть різновиди міжмовних синонімів.
19. Які критерії кладуть в основу лексичних перекладних еквівалентів?
20. Укажіть різновиди міжмовних лексичних еквівалентів в залежності від вибору критеріїв класифікації.

Завдання для самопідготовки:

Підготувати розгорнуті відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал. Відповіді на питання проілюструвати власними прикладами.

Література:

1. Бархударов Л. С. Язык и перевод. - М.: Международные отношения, 1975.- С. 74.
2. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. - М.: Изд-во ИОСО ОАО, 2001.-С. 45 - 104.
3. Чернов Г. В. Основы синхронного перевода: Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. - М.: Высш. школа, 1987. - С. 71 - 89.
4. Акуленко В. В. О ложных друзьях переводчика // Англо-русский и русско-английский словарь „ложных друзей переводчика". - М., 1969.
5. Карабан В'ячеслав. Переклад англійської наукової і технічної літератури. - Вінниця: Нова книга, 2002. - С. 421 - 467.
6. Копанев П. И. Вопросы истории и теории художественного перевода. - Минск: Высшейш. шк., 1972. - С. 9; 48 - 50.

7. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. - М.: Высш. школа, 1985. -С. 49- 115(147-171).
8. Рецкер Я. И. Теории перевода и переводческая практика. (М: Высш. школа, 1974.-С. 3-9.
9. Швейцер А. Д. Перевод и лингвистика. - М., 1973. - С. 3 - 19.

ТЕМА 5

Тема: *СТИЛЬОВІ Й ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТІВ ТА СПОСОБИ ЇХ ВІДТВОРЕННЯ*

Мета: З'ясувати особливості стилістично-жанрової диференціації сучасної української мови; висвітлити спільні та відмінні риси текстів різних стилів російської та української мов і способи їх перекладу

Завдання: Ознайомити студентів із стильовою диференціацією російської та української мов, навчити виокремлювати стильові відмінності текстів двох мов.

План

1. Функційно-стильова диференціація текстів
2. Основні характеристики функційних стилів сучасної української мови
3. Зіставна стилістика української та російської мов

Запитання і завдання для самоконтролю:

2. За якими параметрами здійснюється типологізація перекладів?
3. Назвіть авторів жанрово-стильової класифікації перекладів.
4. На чому базується протиставлення художнього перекладу інформативному?
5. Сформулюйте основне функціональне призначення художніх текстів; спеціальних.
6. Визначте основну мету інформативного перекладу.
7. До яких текстів застосовується спеціальний переклад?
8. Які тексти є об'єктом суспільно-політичного перекладу?
9. Схарактеризуйте публіцистичний стиль української мови (сфера використання; основне призначення; основні загальні ознаки; основні мовні засоби).
10. На які підстили поділяється публіцистичний стиль?
11. Сформулюйте особливості перекладу публіцистичних текстів.
12. Схарактеризуйте науковий стиль української мови (сфера використання; основне призначення; основні загальні ознаки; основні мовні засоби).
13. На які підстили поділяється науковий стиль?
14. Сформулюйте особливості перекладу науково-технічних текстів.
15. Схарактеризуйте офіційно-діловий стиль української мови (сфера використання; основне призначення; основні загальні ознаки; основні мовні засоби).
16. На які підстили поділяється офіційно-діловий стиль?
17. Сформулюйте особливості перекладу офіційно-ділових текстів.

Рекомендована література:

1. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є. - Чернівці: Рута, 2008. - 312 с.
2. Флорин С. Муки переводческие: практика перевода. - М : Высш шк., 1983.- 183 с.
3. Чередниченко О.І. Теоретичні основи удосконалення практики перекладу та двомовної лексикографії // Теория и практика перевода. - Вып. 14.-К., 1987.-С.3-13.
4. Чуковский К. Высокое искусство. - Москва: Сов. писатель, 1988. -352 с.
5. Радчук В. Суржик як переклад // Українська мова та література. - 2000.-№ 11 (171).-С. 11-12.
6. Андерш І.Ф., Воробйова С.А., Кравченко М.В. Російсько-український словник наукової термінології. Суспільні науки. - Київ, 1994.
7. Гейченко В.В., Завірюхіна В.М., Зеленюк О.О. та ін. Російсько-український словник наукової термінології. - Київ, 1998.
8. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. -Київ, 2003.

9. Ганич Д.І., Олійник І.С. Російсько-український і українсько-російський словник. - Харків, 1993.
10. Грушевський А.В., Коляда Г.Н. Сучасний російсько-український українсько-російський словник + граматики. - Донецьк, 2003.
11. Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка. -М., 1989.
12. Зубков М. Новый російсько-український політехнічний словник: 100 000 термінів і термінів-словосполучень. - Харків, 2005.
13. Ленець К.В., Ставицька Л.О. Короткий російсько-український словник контрастивної лексики. - Київ, 2002.
14. Мусієнко М.М. та ін. Екологія: Тлумачний словник. Укр. і рос. мовами. - Київ, 2004.

ТЕМА 6

Тема: СПЕЦИФІКА МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ

Мета: З'ясувати основні особливості машинного (автоматичного, комп'ютерного) перекладу, розглянути сучасні системи автоматичного перекладу, їх переваги й недоліки

Завдання: Висвітлити специфіку машинного перекладу, з'ясувати основні етапи роботи з автоматичним перекладом текстів, розкрити послідовність роботи з комп'ютерним перекладом текстів наукового й офіційно-ділового стилів

План

2. Основні проблеми машинного перекладу.
3. Сучасні системи автоматичного перекладу.
4. Технічний переклад наукових та офіційно-ділових текстів.
5. Редагування комп'ютерного перекладу.

Література:

1. Апресян Ю. Д., Богуславский И. М., Иомдин Л. Л., Лазурский А. В., Перцов Н. В., Санников В. З., Цинман Л. Л. Лингвистическое обеспечение системы ЭТАП-2. – М.: "Наука". – 1989.
2. Апресян Ю. Д., Жолковский А. К., Мельчук И. А. О системе семантического синтеза. III. Образцы словарных статей // НТИ. – сер. 2. – 1968. – №11. – с. 8 - 21.
3. Блехман М. С. Машинный перевод: история и реалии // Компьютерное обозрение. – 1996. – №5(29). – с. 22–23.
4. Блехман М.С., Войнов В. К. Методы построения локальных АСНТИ. – Харьков: ХГУ. – 1989.
5. Бондаренко В.В., Дубічинський В.В., Кухаренко В.М. Переклад науково-технічної літератури. – Харків, 2001.
6. Войналович О., Моргунок В. Російсько-український словник наукової і технічної мови (термінологія процесових понять). – К., 1997.
7. Войнов В. К., Блехман М.С. Состав, методики разработки и эффективность действующих систем машинного перевода. – Харьков: ХГУ. – 1989.
8. Жолковский А. К., Мельчук И. А. О семантическом синтезе // Проблемы кибернетики. – Вып. 19. – 1967. – с. 177–238.
9. Зелинский С. "Promt98 : новое название - новые возможности" // Чип. – 1998. – N5.
10. Козловский Е. Новый стиль Stylus // Мир ПК. – 1997. – N1.
11. Компьютерный переводчик // Чип. – 1998. – N4.
12. Крувер С. The mobile Citizen. – Доклад на семинаре "Мультиязычие в Интернете", 9 – 10 ноября 1998 г. – МНУЦ ИК НАНУ.
13. Кулагина О. С. Исследования по машинному переводу. – М. – 1979.
14. Марчук Ю. Н. Методы моделирования перевода. – М. – 1985.
15. Марчук Ю. Н. Проблемы машинного перевода. – М. – 1983.
16. Пономаренко В. К. Автоматический перевод // Компьютерное обозрение. – 1998. – N35.

17. Севбо И. П. Графическое представление синтаксических структур и стилистическая диагностика. – К. – 1981.

18. Суханова М. Кто лучше переводит" // Мир ПК. – 1997. – N1.

19. Українська ділова мова: практичний посібник на щодень /Уклад.: М.Д.Гінзбург, І.О.Требульова, С.Д. Левіна, І.М. Корніловська; За ред. д-ра техн. наук, проф., акад.УНГА М.Д. Гінзбурга. - Харків: Торсінг, 2003. – 592 с.

20. Штерн И. Б. The discourse in humanity: encyclopedic knowledge representation. – Доклад на семинаре "Мультиязычие в Интернете", 9–10 ноября 1998 г. – МНУЦ ИК НАНУ.

ТЕМА 7

Тема: СПОСОБИ ОПИСУ ПРОЦЕСУ ПЕРЕКЛАДУ

План

1. Методи перекладу.
2. Моделі перекладу.
 - 2.1. Теорія закономірних відповідностей.
 - 2.2. Ситуативна (денотативна) модель перекладу.
 - 2.3. Трансформаційна модель перекладу.
 - 2.4. Семантична модель перекладу.
 - 2.5. Семантико-семіотична модель перекладу.
 - 2.6. Теорія рівнів еквівалентності.
 - 2.7. Інформаційна теорія перекладу.
 - 2.8. Теорія військового перекладу.
 - 2.9. Теорія машинного перекладу.
 - 2.10. Комунікативно-функціональна модель перекладу.
 - 2.11. Функціонально-прагматична (динамічна) модель перекладу.
 - 2.12. Герменевтична модель перекладу.
3. Типи міжмовних трансформацій.
 - 3.1. Лексичні трансформації.
 - 3.2. Граматичні трансформації.
 - 3.3. Лексико-граматичні трансформації.
4. Етапи перекладацької діяльності.

Завдання для контролю:

Опрацювати й законспектувати теоретичний матеріал за поданим планом.

ТЕМА 8

Тема: СИНТАКСИЧНІ ВІДПОВІДНОСТІ В ПЕРЕКЛАДІ

Мета: З'ясувати особливості значеннєвої організації (об'єктивних та суб'єктивних значень) речення як фактору перекладу, встановити роль актуального членування речення в процесі перекладу синтаксичних конструкцій

Завдання: Виробити у студентів уміння й навички російсько-українського перекладу й відтворення різних синтаксичних конструкцій

ПЛАН

1. Предмет синтаксису.
2. Синтаксичні одиниці. Словосполучення та речення. Форма слова як об'єкт синтаксису.
3. Значеннєва організація речення як фактор перекладу. Об'єктивні та суб'єктивні значення в процесі перекладу.
4. Актуальне членування речення та проблеми перекладу.
5. Висловлення та переклад.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Що є предметом синтаксису?

2. Охарактеризуйте різні точки зору на границі синтаксису як розділ мовознавства.
3. Дайте визначення словосполучення. Укажіть, у чому полягає проблемність питання.
4. Дайте визначення речення.
5. Чим відрізняється речення від словосполучення?
6. Яке Ваше відношення до виділення як самостійної одиниці простого та складного речення?
7. У чому полягає розходження двох підходів до розуміння структурного мінімуму речення?
8. Як співвідносяться семантичний синтаксис і лексична семантика в тексті перекладу?
9. Які значення називаються об'єктивними? суб'єктивними?
10. Що таке диктум?
11. Що називається модусом?
12. Доведіть, що поняття пропозиція співвідноситься із семантичним синтаксисом, орієнтованим на денотат.
13. Як співвідносяться поняття пропозиції з об'єктивним поняттям речення?
14. Яку роль грає пропозиція висловлення в перекладі?
15. Що становить структуру пропозиції?
16. Яке місце займають актанти в структуру ванні перекладу?
17. Чи може актанти мати значення суб'єкта дії?
18. Чи може пропозиція висловлення ВМ оформлятися непередикативною конструкцією в мові перекладу?
19. Що визначає відбір лексики, здатної заповнити позиції перекладу?
20. У чому сутність актуального членування речення?
21. Поясніть висловлення "Актуальне членування речення завжди бінарне".
22. Дайте визначення реми та теми.
23. Які члени речення утворюють рему та тему?
24. Чи може тема та рема поєднувати декілька членів речення? Якщо так, то як це впливає на переклад висловлення?
25. Що називається висловленням?
26. Чи може одне і те ж висловлення по-різному перекладатися на іншу мову?
27. Як передається на мові перекладу модальність висловлення?

Завдання для самопідготовки:

Підготувати розгорнуті відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал. Відповіді на питання проілюструвати власними прикладами.

Практично в аудиторії:

Виконати *Завдання* 1-2, 4, 6-8, 9, 11, с.91-99 за посібником **Основи українсько-російського перекладу. Практикум:** Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є – Чернівці: Рута, 2008. – 352с.

Література:

1. Бархударов Я. С. Язык и перевод. - М.: Изд-во „Международные отношения“, 1975.-С. 143 - 173.
2. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. - М.: Изд-во ИОСО РАО, 2001.- с. 53-61.
3. Чернов Г. В. Основы синхронного перевода. - Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. - М.: Высш. шк., 1987. - с. 64 - 125.
4. Аракин В. Д. Проблемы языков и проблемы методического прогнозирования. - М.: Высш. шк., 1989. - С. 98 - 126.
5. Современный русский литературный язык: Учеб. для филол. спец. Ун-тов. / В. А. Белошапкова, Е. А. Брызгунова, Е. А. Земская и др. / Под ред. В. А. Белошапковой. - 2-е изд., испр. и доп. - М.: Высш. шк. 1989. - С. 532 - 718.

6.Хоменко С. А., Цветкова Е. Е., Басовец К. М. Основы теории и практики перевода научно-технического текста с английского языка на русский. - Минск: Изд. БИГУ, 2004.- С.131 - 161.

7.Карабан В. И. Переклад англійської наукової і технічної літератури. -Вінниця: Вид-во " Нова книга", 2002. - С. 194 - 220.

ТЕМА 9

Тема: *ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ*

Мета: Визначити статус художнього перекладу в теорії перекладознавства, розмежувати лінгвістичний та літературознавчий підходи до перекладу

Завдання: Розглянути особливості художнього перекладу текстів різних жанрів художньої літератури, прослідкувати реалізацію індивідуальної творчої установки перекладача при перекладі художніх творів на конкретних прикладах

ПЛАН

- 1.Статус художнього перекладу в теорії перекладознавства.
- 2.Завдання художнього перекладу.
- 3.Лінгвістичний та літературознавчий підходи до питання перекладу.
- 4.Неперекладність поезії як герменевтична проблема.
- 5.Драма в аспекті перекладознавства.
- 6.Реалізація індивідуальної творчої установки перекладача при перекладі художніх творів.

Завдання і запитання для самоконтролю:

1. Обґрунтуйте ставлення філософів-герменевтів до проблем (не) перекладності поетичного тексту.
2. Роман Якобсон про лінгвістичні аспекти перекладу.
3. Програма поетичного перекладу Віктора Коптілова.
4. Сформулюйте вимоги, до адекватного перекладу поезії (за С. Гончаренком).
5. Перекладознавчі студії І.Левого, Г.Тачечіладзе, М.Гаспарова, О.Гайнічеру.
6. Які основні проблеми неперекладності поетичного тексту?
7. Перекладацька перспектива поетичного тексту.
8. Одомашнення й очуження в поетичному перекладі.
9. Практика поетичного очуження (переклади М.Зерова, Г.Кочура, О.Гайнічеру).
10. У чому взаємопов'язаність і взаємоперехід концептів свого і чужого?
11. Розкрийте специфіку перекладу драми.
12. Українські дослідники про специфіку перекладу драми.
13. Які є методики аналізу перекладацької (положення І.Левого та інших дослідників) діяльності?
14. Перекладознавчі проблеми драми.
15. Розкрийте проблему реалізації індивідуальної творчої установки перекладача під час перекладу драми.
16. У чому полягає відтворення в перекладі національно-історичної специфіки першотвору?
17. Сформулюйте особливості перекладу мови драми.
18. Як здійснюється відтворення перекладачем прихованих семантичних контекстів?
19. Які особливості мовленнєвих партій персонажів у перекладній драмі.
20. За допомогою чого зберігається ритміко-інтонаційна структура реплік у перекладній драмі?

Завдання для самопідготовки:

Підготувати розгорнуті відповіді на запропоновані питання, опрацювавши подану літературу та лекційний матеріал. Відповіді на питання проілюструвати власними прикладами.

Практично в аудиторії:

Виконати *Завдання* 2-4, 7-9, 17, 19-22, 24 с.264-287 за посібником **Основи українсько-російського перекладу. Практикум**: Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є – Чернівці: Рута, 2008. – 352с.

Література:

1. Ажнюк М.Т. Актуальні питання перекладу художньої літератури. – Ужгород, 1981. – 32с.
2. Айтматов Ч. Перевод - дитя любви // Театр. - 1979. - № 3 - С 7-9
3. Аль ДН. Основы драматургии. Учеб. пособие для студентов ин-та культуры. - Л.: Лен. ин-т культуры им. Н.К. Крупской, 1988 - 64 с
4. Антокольский П., Ауэзов М., Рыльский М. Художественные переводы литератур народов СССР // Второй съезд писателей СССР, Москва, 15-16 дек. 1954г.: Стеногр. отчет. – М.: Сов. писатель, 1956. – С.253-267.
5. Аристотель. 3 "Поетики"// Теорія драми в історичному розвитку. Хрестоматія. - К.: Мистецтво, 1950. - С. 67-83.
6. Бентли Э. Жизнь драмы. -М.: Искусство, 1978. -368 с.
8. Библиер В.С. На гранях логики и культуры //М.: Рус. феномен. общество, 1997.-440 с.
9. Брюсов В. Избранные сочинения: В двух томах. Т.2. Переводы. Статьи -М.: Государственное издательство художественной литературы, 1995.-650 с.
10. Будагов Р.А. О сценической речи// Филологические науки. - 1974. - №6 (84). -С. 7-12.
11. Виноградов В.В. Лексические вопросы перевода художественной прозы.-М.: МГУ, 1978.-172 с.
12. Волькенштейн В.М. Драматургия. - М.: Сов.писатель, 1969.-338с.
13. Гайнічеру О. Поезія і мистецтво перекладу. - К.: Дніпро, 1990.-212с.
14. Ганущак В. Суворова наука, високе мистецтво // Всесвіт. — 1989.- №4.- С. 141-143.
15. Гаспаров М. Вопреки размеру подлинника (Мильтон, Донн, Томпсон) // Альманах переводчика / Сост. Н.М. Демурова, Л.И. Володарская, отв. ред. М.Л. Гаспаров. - М.: РГГУ, 2001. - С.201 -203.
16. Гачечиладзе Г. Художественный перевод и литературные взаимосвязи. - 2-е изд.- М.: Сов. писатель, 1980.-255с.
17. Гоголь Н.В. Пол. собр. соч.: В 14т./Гл. ред. Н.Л. Мещеряков. -М. -Л.: АН СССР, 1952.- Т. 8.-815 с.
18. Горбунова Е.К. Вопросы стилистики реалистической драмы. - М.: Сов. писатель, 1963.-511 с.
19. Горчаков Н. Режиссерские уроки К.С. Станиславского: Беседы и записи репетиций.-3-е изд.-М.: Искусство, 1952.-547 с.
20. Грицютенко В.И. Кокни и фразеология как средства создания сатирической прагматики художественного текста (на материале «Неприятных пьес» Б. Шоу и их украинских переводов): Дис.... канд. филол. наук: 10.02.02,10.02.04.-К., 1980.- 184 с.
21. Дианова В.М. Театр как форма общения // Методические проблемы современного искусствознания. - Вып. 2. - Л. - 1978.
22. Донской Мих. Как переводить стихотворную классическую комедию?/ /Мастерство перевода.-М.: Сов. писатель, 1970.-Сб. 7.-С. 186-216.
23. Есайбегян А.Л. Некоторые аспекты воспроизведения национального своеобразия оригинала на языке перевода (на материале произведений Ованеса Туманяна и Наири Зарьяна): Автореф. дис _____ канд. филол. наук: 10.01.03., 10.01.01/ Ин-т лит-ры им. Абеяна Акад. наук Респ. Армения. - Ереван, 1991. — 21 с.
24. Жутовская Н. Владимир Набоков - переводчик "Слова о полку Игореве"/ Мир истории. Российский электронный журнал. - 2000. - № 5. [Интернет: <http://www.tellur.ru/~historia/archive/05-00/nabocov.html>.
25. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англомовних перекладів української прози). - Львів: Вид-во при Львів, ун-ті, 1989. -216с.

ТЕМА 10

Тема: *ТРАНСФОРМАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ПЕРЕКЛАДУ*

ПЛАН

1. Визначення трансформації.
2. Типи трансформацій у перекладі.
 - 2.1. Перестановка.
 - 2.2. Заміна.
 - 2.2.1. Граматичні заміни.
 - 2.2.2. Лексичні заміни.
 - 2.2.3. Антонімічний переклад.
 - 2.2.4. Компенсація.
3. Додавання.
4. Опущення.

Завдання для контролю:

Опрацювати й законспектувати теоретичний матеріал за поданим планом.

Література:

1. Бархударов Л. С. Язык и перевод.. - М.: Изд-во "Международные отношения", 1975.-С. 191-231.
2. Виноградов В. С. Введение в переводоведение. - М.: Изд-во ИОСО РАО 2001.-С. 191 -222.
3. Хоменко С. А., Цветкова Е. Е., Басовец К. М. Основы теории и практики перевода научно-технического текста с английского языка на русский. - Минск-Изд. НТУ, 2004. - С. 13 - 25; 80 - 93.
4. Алексеев И. С. Профессиональный тренинг переводчика. - С-Пб., 2003 -С. 86 - 96.

ФОРМА КОНТРОЛЮ

Питання до колоквиуму

1. Що називається процесом перекладу? Назвіть відомі Вам методи перекладу.
2. У чому полягають позитивні й негативні сторони теорії закономірних відповідностей? Які категорії відповідностей Ви знаєте?
3. Що знаходиться в основі ситуативної теорії перекладу?
4. Які структури називаються трансформами? Наведіть приклад.
5. Які етапи проходить процес перекладу відповідно до трансформаційної моделі перекладу?
6. Як здійснюється процес перекладу за допомогою семантичної моделі?
7. Яка модель перекладу обирає предметом дослідження психологічний аспект перекладу?
8. Назвіть компоненти тексту, які виділяються в процесі перекладу згідно з семантико-семіотичною моделлю перекладу.
9. Які типи еквівалентних відносин існують між текстами оригіналу й перекладу?
10. Яка мета перекладу відповідно до інформаційної теорії?
11. Яку роль відіграє мовна ситуація в комунікативно-функціональній теорії?
12. Чому А.Д. Швейцер при вивченні та використанні функціонально-прагматичної моделі перекладу велику перевагу надає стратегії перекладу?
13. Прокоментуйте думку А.М. Крюкова про те, що процес перекладу являє собою процес вторинного породження тексту.
14. Чим викликана необхідність трансформацій при перекладі?
15. Що Ви знаєте про лексичні трансформації? Дайте визначення лексичної трансформації.
16. Які різновиди лексичних трансформацій Ви знаєте? Наведіть приклади.
17. Чим зумовлені граматичні трансформації в перекладі?
18. У яких випадках застосовується синтаксичне уподібнення як спосіб перекладу? Наведіть приклад.
19. Як трансформується речення МО в результаті дії членування речення як способу перекладу?
20. Чим відрізняється об'єднання речень як спосіб перекладу від членування речення? Наведіть приклади таких трансформацій.
21. Які граматичні одиниці піддаються граматичним замінам при перекладі?
22. Чим зумовлюється застосування опущення й доповнення у вигляді граматичних трансформацій?
23. Наведіть приклад антонімічного перекладу. У яких випадках він застосовується перекладачем?
24. Як описовий переклад розв'язує проблему перекладу без еквівалентного слова? Наведіть приклад.
25. У чому полягає творчий підхід до процесу перекладу при компенсації як одного з типів трансформації?
26. Охарактеризуйте основні етапи перекладацької діяльності.
27. Яку роль відіграє аналіз і синтез у творчій діяльності перекладача?
28. Як емоційне сприйняття твору впливає на роботу перекладача?

Питання до колоквиуму

1. Дайте визначення перестановки як виду перекладацької трансформації.
2. Які різновиди елементів мови можуть бути піддані перестановці в процесі перекладу?
3. У якому зі співвідносних у ланцюжку перекладу мов - у мові оригіналу чи в мові перекладу має місце явище перестановки?
4. Чим викликана перестановка слів у перекладі з англійської мови на українську?
5. Чим відрізняється порядок слів в українській, російській і англійській мовах?
6. У якому випадку порядок слів в українській, російській і англійській мовах збігається?

7. Чи може при прямому порядку слів в українській мові як рема виступати підмет?
8. Чи можливі заміни при перекладі?
9. Які одиниці мови можуть бути піддані заміні?
10. Чи можуть при перекладі замінитися форми слова (форми числа іменників, форми часу дієслова й т. ін.?)
11. Чи можлива заміна однієї частини мови оригіналу іншою частиною мови перекладу?
12. До якого виду трансформації відноситься прономіналізація?
13. Які заміни можуть уживатися в англійській мові замість присвійного прикметника?
14. Чи може мінятися прямий порядок слів в англійській мові при комунікативному членуванні?
15. У якому випадку при перекладі з англійської мови на українську мову підмет замінюється обставиною?
16. Укажіть, який вид трансформації має місце при перекладі з російської мови на українську?
рос. *После обеда у них был долгий душевный разговор.* - **укр.** *Після обіду вони довго душевно розмовляли'.*
17. Чи можлива заміна при перекладі складного речення простим?
18. Які заміни синтаксичної структури можливі при перекладі з англійської мови на українську?
19. Який характер носять лексичні заміни при перекладі?
20. Як пояснити можливість використання при перекладі нееквівалентних лексичних замін?
21. Які фактори обумовлюють відсутність лексичної еквівалентності в перекладі?
22. За допомогою яких засобів здійснюється антонімічний переклад?
23. Якими причинами викликається додавання при перекладі?
24. Які фактори обумовлюють опущення слів?
25. Якому явищу трансформації при перекладі відповідає компресія тексту?

Література

1. Алимов В.В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации: Учебное пособие. Изд. 2-е, испр. — М., 2004.
2. Комиссаров В.Н. Общая теория перевода. — М, 1999.
3. Крюков А.Н. Антиномии в теории перевода и их разрешение // Язык. Поэтика. Перевод. -М., 1996.
4. Львовская З.Д. Теоретические проблемы перевода. - М., 1985.
5. Марчук Ю.Н. Основы компьютерной лингвистики. - М., 1999.
6. Миньяр-Белоручев Р.К. Общая теория перевода и устный перевод. - М., 1980.
7. Нелюбин Л.Л., Хухуни Г.Т. Наука о переводе (история и теория с древнейших времен до наших дней): учеб. пособие. -М.: Флинта: МПСИ, 2006.
8. Ревзин И.И., Розенцвейг В.Ю. Основы общего и машинного перевода. М.: Высшая школа, 1964.
9. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. - М., 1974.
10. Сдобников В.В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических кузов и факультетов иностранных языков)/В.В. Сдобникова, О.В. Петрова.- М.: ЛСТ: Восток-Запад, 2006.
11. Стрелковский Г.М. Теория и практика военного перевода. - М.: Воениздат, 1979.
12. Федоров А.В. Основы общей теории перевода.- М., 1983.
13. Швейцер А.Д. Теория перевода: статус, проблемы, аспекты .- М., 1988.
14. Ширяев А.Ф. Синхронный перевод. - М.: Международные отношения, 1979.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Ажнюк М.Т. Актуальні питання перекладу художньої літератури. – Ужгород, 1981. – 32с.
2. Актуальные проблемы художественного перевода. - Т. 1–2. – М.,1967.
3. Алексеева И.С. Введение в переводоведение. – СПб. – М., 2004. – 352с.
4. Алексеева И.С. Профессиональный тренинг переводчика. – СПб.: Союз, 2001.
5. Аликина Е.В. Переводческая семантография. Запись при устном переводе. - М.: АСТ: Восток - Запад, 2006. - 156 с.
6. Алимов В.В.Теория перевода. - М., 2004.
7. Антокольский П., Ауэзов М., Рыльский М. Художественные переводы литератур народов СССР// Второй съезд писателей СССР, Москва, 15-16 дек. 1954 г.: Стеногр. отчет. – М.: Сов. писатель, 1956. – С. 253–267.
8. Виноградов В.С. Введение в переводоведение: общие и лексические вопросы. - М: ИОСО РАО, 2001. - 223 с.
9. Виноградов В.С. Лексические вопросы перевода художественной прозы. – М., 1978.– 174 с.
10. Волькенштейн В.М. Драматургия. – М.: Сов. писатель, 1969. – 338 с.
11. Гайнічеру О. Поезія і мистецтво перекладу.-К.: Дніпро, 1990.– 212с.
12. Гачечиладзе Г. Художественный перевод и литературные взаимосвязи. – 2-е изд.– М.: Сов. писатель, 1980.– 255 с.
13. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англомовних перекладів української прози). – Львів: Вид-во при Львів, ун-ті, 1989. – 216 с.
14. Ковганюк С. Практика перекладу. – К.: Дніпро, 1968. – 276 с.
15. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение. – М., 2002.
16. Комиссаров В.Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты. – М.: Высш.шк.,1990.– 253 с.
17. Коптілов В.В. Актуальні питання українського художнього перекладу. – К.:КДУ, 1971.– 132 с.
18. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. – К.: Вища шк., 1982. – 166с;
19. Криса В.С. Світоглядні аспекти художнього перекладу. – К.: Наук, думка, 1985.– 128 с.
20. Кундзіч О. Творчі проблеми перекладу. – К.: Дніпро, 1973. – 264 с.
21. Латышев Л.К. Курс перевода: эквивалентность перевода и способы её достижения. – М.: Между нар. отношения, 1981. – 245 с.
22. Латышев Л.К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания. – М.: Просвещение, 1998. – 160 с.
23. Левый И. Искусство перевода. / Пер. с чеш. и предисл. Вл. Россельса. – М.: Прогресс, 1974. – 398 с.
24. Миньяр-Белоручев Р.К. Теория и методика перевода. – М.: Москов. лицей, 1996.– 201 с.
25. Модестов В.С. Художественный перевод: история, теория, практика. - М.: Издательство Литературного института им. М. Горького, 2006. – 463 с.
26. Новикова М.А. Всесоюзный контекст //Воп. литературы. 1978.– №10.-С. 26–53.
27. Новикова М. Прекрасен наш союз: Литература - переводчик – жизнь. Лит.-критич. очерки. - К.: Рад. письменник, 1986. – 223 с.
28. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією проф. Нямцу А.Є. – Чернівці: Рута, 2008. – 312 с.
29. Попович А. Проблемы художественного перевода: Учебное пособие.-М.: Высш.шк., 1980.–200 с.
30. Постанова пленуму ради спілки письменників України від 19 травня 1998// Слово і час. – 1998. – № 8. – С. 4.
31. Рильський М.Т. Мистецтво перекладу. – Київ, 1975.

32. Рильський М.Т. Художній переклад з однієї слов'янської мови на іншу.-К.: Академія наук УРСР, 1958.– 50 с.
33. Русанівська М.В. Національний колорит у перекладному творі // Рад. літературознавство. – 1988. – № 7. – С. 61 – 62.
34. Савенець А. Поезія у перекладі: "українська" Шимборська: монографія. - Люблін-Житомир: Полісся, 2006.-366 с.
35. Содомора А. Українське перекладознавство на рубежі ХХІ віку// Слово і час. – 1998. - № 8. – С. 16–18.
36. Солодуб Ю.П, Альбрехт Ф.Б., Кузнецов А.Ю. Теория и практика художественного перевода. - М.: Издательский центр, Академия", 2005. – 304с.
37. Стиль автора и стиль перевода: Учеб. пособие / М.А.Новикова, О.Н.Лебедь, М.Ю.Лукинова и др. – К.: УМК ВО, 1988. - 84 с.
38. Татаринев В.А. Методология научного перевода: К основаниям теории конвертации. – М.: Московский лицей, 2007. – 384 с.
39. Федоров А.В. Основы общей теории перевода: Лингвистические проблемы. – 4-е изд. – СПб.: Филологический факультет СПбГУ; М.: „Филология три“, 2002.– 416 с.
40. Федоров А.В. Введение в теорию перевода. – М., 1953. – 210 с.
41. Федоров А.В. Окно в другой мир. Искусство перевода и жизнь литературы. – Л.: Сов. писатель, 1983.– С. 8–63.
42. Флорин С. Муки переводческие: практика перевода.– М : Высш шк., 1983.– 183 с.
43. Чередниченко О.І. Теоретичні основи удосконалення практики перекладу та двомовної лексикографії // Теория и практика перевода. – Вып. 14.– К., 1987.– С.3–13.
44. Чуковский К. Высокое искусство. - Москва: Сов. писатель, 1988. – 352 с.

Додаткова література

- 1.Арістотель. З "Поетики"// Теорія драми в історичному розвитку. Хрестоматія. – К.: Мистецтво, 1950.– С. 67–83.
- 2.Белинский В.Г. Собр. соч.: В 3 т./ Под общ. ред. Ф.М. Головенченко. -М.: ОГИЗ, 1948. – Т.2. – 932 с.
- 3.Бентли Э. Жизнь драмы.-М.: Искусство, 1978.– 368 с.
- 4.Библер В.С. На гранях логики и культуры//М.: Рус. феномен, общество, 1997.–440с.
- 5.Брюсов В. Избранные сочинения: В двух томах. Т.2. Переводы. Статьи. – М.: Государственное издательство художественной литературы, 1995. – 650 с.
- 6.Будагов Р.А. О сценической речи// Филологические науки.–1974.– №6 (84).-С. 7-12.
- 7.Ганущак В. Суворова наука, високе мистецтво// Всесвіт. – 1989.– №4.–С.141–143.
- 8.Гарбовский Н.К. Теория перевода. – М., 2004.
- 9.Гаспаров М. Вопреки размеру подлинника (Мильтон, Донн, Томпсон)// Альманах переводчика/ Сост. Н.М. Демурова, Л.И. Володарская, отв. ред. М.Л. Гаспаров. – М.: РГГУ, 2001. – С.201 – 203.
10. Горбунова Е.К. Вопросы стилистики реалистической драмы. – М.: Сов. писатель, 1963. – 511 с.
11. Горчаков Н. Режиссерские уроки К.С. Станиславского: Беседы и записи репетиций.– 3-е изд.,– М.: Искусство, 1952.– 547 с.
12. Грицютенко В.И. Кокни и фразеология как средства создания сатирической прагматики художественного текста (на материале «Неприятных пьес» Б. Шоу и их украинских переводов): Дис... канд. филол. наук: 10.02.02,10.02.04.-К., 1980.- 184с.
13. Дащенко О. Производные коннотативы в современном русском языке (в сопоставлении с украинским) // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 7 / Відповідальний редактор А.Є.Нямцу. - Чернівці: Рута, 2005. - 424-429.
14. Донской М. Как переводить стихотворную классическую комедию?/ / Мастерство перевода.-М.: Сов. писатель, 1970.-Сб. 7.-С. 186-216.
15. Есайбегиан А.Л. Некоторые аспекты воспроизведения национального своеобразия

оригінала на языкє перевода (на материалє произведений Ованеса Туманяна и Наири Зарьяна): Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.01.03., 10.01,01/ Ин-т лит-ры им. Абебяна Акад. наук Респ. Армения.-Ереван, 1991.– 21 с.

16. Зорівчак Р.П. Словесний образ у художньому перекладі // „Хай слово мовленє інакше...“: Статті з теорії, критики та історії художнього перекладу. - К., 1982. - С.51-65.

17. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою). - Л.: Вид-во Львів, ун-ту, 1983. - 175 с.

18. Каган М.С. В едином контексте О культурологическом подходе к изучению искусства// Театр. - 1981. -№ 3. - С. 85-90.

19. Каган М.С. Мир общения: Проблема межсубъектных отношений. М.: Политиздат, 1988. - 319 с.

20. Казакова Т.А. Практические основы перевода. - СПб.: Союз, 2000.

21. Клеменевич З. Перевод как лингвистическая проблема. Резюме// O sztuce tłumaczenia. Praca zbiorowa pod red. M. Rusinka. - Wrocław: Zakład imienia Ossolinskich - Wydawnictwo, 1955. S. 514.

22. Клюканов И.Э. Психолингвистические проблемы перевода: Учеб. пособ. - Калинин, 1989. - 76 с.

23. Копистинська Н. Текст, підтекст, надтекст, контекст як проблема порівняльного літературознавства. // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 3 / Відповідальний редактор А.Є. Нямцу. - Чернівці: Рута, 2001. - 48-55.

24. Кочур Г. Зеро в Словацький // Всесвіт.-1989.-№8.-С. 126-127.

25. Кочур Г. Шекспир на Украине// Мастерство перевода. - М., 1968. -Сб. 1.-С. 51-55.

26. Кургинян М.С. Драма как род литературы // Теория литературы. Основные проблемы в историческом освещении. Роды и жанры литературы. -М.: Наука, 1964.-[Кн. 2].- С. 238-362.

27. Курилик В. Біблія і національні переклади - запорука одухотворення людини. // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 2 / Відповідальний редактор А.Є. Нямцу. - Чернівці: Рута, 2000. - 193-199.

28. Лановик Мар'яна. Перекладознавчі пошуки в розвитку герменевтичної думки ХІХ ст. // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 7 / Відповідальний редактор А.Є.Нямцу. - Чернівці: Рута, 2005. – С.51-58.

29. Лукинова М.Ю. Жанровая специфика перевода классической драматургии (на материалє русских переводов драм В. Шекспира «Буря» и "Ричард ІІІ"): Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.20 / ОГУ имени И.И. Мечникова. - Одесса, 1989. -14 с.

30. Лучук ОМ. Різномасовість перекладів одного твору як проблема перекладознавства (на матеріалі українських перекладів Шекспірової драми "Троїл і Крессіда"): Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.16/Київ ун-т ім. Т.Г. Шевченка. - К., 1996. - 25 с.

31. Любимов Н. Перевод - искусство.-2-еизд., доп.,- М.: Сов. Россия, 1982.-127 с.

32. Макаренко Е.И. Жанрово-стилистическая доминанта в переводе: Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.20/ОГУ им.И.И. Мечникова. -Одесса, 1989. - 16с.

33. Марковина И.Ю., Сорокин Ю.А. Сохранение и элиминирование национальной специфики оригинала при переводе драматургических текстов: постановка проблемы //Общение. Текст. Высказывание. – М.: Наука, 1989. –С. 137-144.

34. Лучук ОМ. Різномасовість перекладів одного твору як проблема перекладознавства (на матеріалі українських перекладів Шекспірової драми "Троїл і Крессіда"): Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.16/Київ ун-т ім. Т.Г. Шевченка. - К., 1996. - 25 с.

35. Нартов К.Л. Роль художественного перевода при изучении русской и зарубежной классики в национальной школе. - М., 1992.

36. Ненина Р.Н. Узуальные стилистические функции ФЕ в английской разговорной речи//Уч. зап. Моск. ин-та иностр. яз.–М., 1979.– Вып.75, С.8-15.

37. Німчук В. Іван Полуй - перший перекладач молитов сучасною українською мовою

// Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 1 / Відповідальний редактор А.Є. Нямцу. - Чернівці: Рута, 2000.-174-179.

38. Новикова М.А. Пригода з Робертом Бернсом // Всесвіт.-№1. – С.149-157.

39. Новикова М.А. Проблемы индивидуального стиля в теории художественного перевода. (Стилистика переводчика): Автореф. дис... д-ра филол. наук / ЛГУ-Л., 1980.-27 с

40. Гуйванюк Ніна. Варіантність мовних засобів у перекладах сакральних текстів молитов українською мовою // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 6 / Відповідальний редактор А.Є.Нямцу. - Чернівці: Рута, 2004. - 420-429.

41. Палажченко П. Мой несистематический словарь (Из записной книжки переводчика) - М.: Р.Валент, 2002. - 324 с.

42. Поляков М.Я. В мире идей и образов.- М.: Сов. писатель, 1983.-368 с.

43. Пустовой П.Г Слово, стиль, образ.- М.: Просвещение, 1965.-240с.

44. Радчук В. Суржик як переклад // Українська мова та література. - 2000.-№ 11 (171).- С. 11-12.

45. Радчук В.Д. Концепция функционально-эстетического равенства/ / Теория и практика перевода. - Вып. 1. - К.: КДУ. - 1979. - С. 42-60.

46. Садовский Я.Г. Будем же рачительными хозяевами// Вопр. лит.-1979.-№5.-С.20

47. Сахновский-Панкеев В.А. Драма. Конфликт. Композиция. Сценическая жизнь.-Л.: Искусство, -1969. - 232 с.

48. Сорвилова Т. Системные отношения семантических полей, связанных с библейскими символами, в русской поэзии золотого и серебряного веков (А. Пушкин, М. Лермонтов, А. Блок, А. Белый) // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 3 / Відповідальний редактор А.Є. Нямцу. - Чернівці: Рута, 2001. - 300-304.

49. Тетради переводчика: СПб.-М., 1962-1988.-Вып.1-21;

50. Ткаченко А. Художній переклад у полілозі культур // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 6 / Відповідальний редактор А.Є.Нямцу. - Чернівці: Рута, 2004. - 356-362.

51. Уколова Л.Е. Стиль и стилеобразующие функции в драме. -Днепропетровск: ДГУ, 1992. -148 с.

52. Шахова К. Деякі міркування про переклади Шевченка іноземними мовами/Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 4 / Відповідальний редактор А.Є.Нямцу. - Чернівці: Рута, 2002. - 182-184.

53. Шахова К. Про Миколу Лукаша - перекладача з Божої ласки // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 5 / Відповідальний редактор А.Є.Нямцу. - Чернівці: Рута, 2003. - 224-230.

54. Шумейко Г.И. Метафорическая семантика и способы её воссоздания в переводе художественного текста (на материале англоязычных переводов М. Коцюбинского): Автореф. дис.... канд. филол. наук: 10.02.19/ Киев.ун-т им. Т.Г. Шевченко.- К., 1991. - 24 с.

55. Эткинд Е. Поэзия и перевод. -М.-Л.: Сов. писатель, 1963.-430 с.

Словники

1. Александрова З.Е. Словарь синонимов русского языка: Практический справочник. - Москва, 2003.

2. Алексеенко Л.М., Олексієнко В.М. Економічний тлумачний словник: власність, приватизація, ринок цінних паперів (українсько-англійсько-російський). - Тернопіль, 2003.

3. Андерш І.Ф., Воробйова С.А., Кравченко М.В. Російсько-український словник наукової термінології. Суспільні науки. - Київ, 1994.

4. Букчина Б.З., Калакуцкая Л.П. Слитно или раздельно? Орфографический словарь-справочник: Свыше 107 000 слов. -М., 2001.

5. Бурячок А.А. Орфографічний словник української мови. - Київ, 2002.

6. Бусел В.Т. Великий зведений орфографічний словник сучасної української мови. - Київ, 2003.

7. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. -Київ, 2003.
8. Ганич Д.І., Олійник І.С. Російсько-український і українсько-російський словник. - Харків, 1993.
9. Гейченко В.В., Завірюхіна В.М., Зеленюк О.О. та ін. Російсько-український словник наукової термінології. - Київ, 1998.
10. Головащук СІ. Російсько-український словник сталих словосполучень. - Київ, 2001.
11. Горбачевич К.С. Словарь синонимов русского языка: Более 4000 синонимов. - М., 2005.
12. Грушевський А.В., Коляда Г.Н. Сучасний російсько-український українсько-російський словник + граматики. - Донецьк, 2003.
13. Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка. -М., 1989.
14. Зубков М. Новий російсько-український політехнічний словник: 100 000 термінів і термінів-словосполучень. - Харків, 2005.
15. Ільїн В.Ста ін. Українсько-російський словник. - Київ, 1971.
16. Іжакевич Г.П. та ін. Українсько-російський словник. - Київ, 2004.
17. Калашник В.С., Колоїз Ж.В. Словник фразеологічних антонімів української мови. - Київ, 2001.
18. Крысин Л.П. Толковый словарь иноязычных слов. - М., 2003.
19. Кузнецов С.А. Большой толковый словарь русского языка. - С.-П., 2003.
20. Левашов Е.А., Поповцева Т.Н., Фелицына В.П. и др. Новые слова и значения: Словарь-справочник по материалам прессы и литературы 70-х годов. - Москва, 1984.
21. Ленець К.В., Ставицька Л.О. Короткий російсько-український словник контрастивної лексики. - Київ, 2002.
22. Мусієнко М.М. та ін. Екологія: Тлумачний словник. Укр. і рос. мовами. - Київ, 2004.
23. Нелюбин Л.Л. Толковый переводоведческий словарь. - Изд. 3-е, перераб., - М.: Флинта: Наука, 2003. - 320с.
24. Новейший словарь иностранных слов и выражений. - Москва, 2002. 25-Новий українсько-російський російсько-український словник. - Київ, 2002.
26. Новиков А.В. Словарь перифраз русского языка (на материале газетной публицистики). - М., 1999.
27. Орфографический словарь русского языка: Более 100 000 слов /Под ред. СИ. Ожегова. - Москва, 2005.
28. Погрібний М.І. Орфографічний словник. - Київ, 1984.
29. Полюга Л.М.Словник синонімів української мови. - Київ, 2001.
30. Російсько-український словник /Під ред. Жайворонка В.В. - Київ, 2003.
31. Ситников В.П., Славкин В.В. Орфографический словарь современного русского языка. - Москва, 2005
32. Словник буковинських говірок /За ред. Гуйванюк Н.В. - Чернівці, 2005.
33. Татьянченко Н.Ф. Фразеологический словарь русского языка. - М., 1998.
34. Тихонов А.Н. Новый учебный словарь русского языка. - М., 2003.
35. Толковый словарь русского языка с включением сведений о происхождении слов / Отв. ред. Н.Ю. Шведова. - М., 2007.
36. Український правопис. - Київ, 1993.
37. Универсальный фразеологический словарь русского языка /Под ред. Волковой Т. - Москва, 2001.

1. Інтернет-ресурси

1. Переклад і редагування наукових текстів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1589031540670/dokumentoznavstvo/-pereklad_redaguvannya_naukovih_tekstiv
2. Особливості редагування текстів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1754090640672/dokumentoznavstvo/pereklad-termini_osoblivosti_redaguvannya_naukovogo_tekstu#818
3. Типові помилки під час перекладу тексту [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1482111140671/dokumentoznavstvo/-tipovi_pomilki_pid_chas_perekladu_naukovih_tekstiv_ukrayinskoju_movoyu#739
4. Засвідчення правильності перекладу [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1589031547459/pravo/zasvidchennya_virnosti-perekladu#320
5. Переклад термінів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1754090640672/dokumentoznavstvo/pereklad_termini_osoblivosti_redaguvannya_naukovogo_tekstu#381
6. Особливості перекладу юридичних текстів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://bukvar.su/inostrannyj-jazyk/177599-Osobennosti-perevoda-yuridicheskikh-tekstov.html>
7. Особливості перекладу економічних текстів [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://institute.com.ua/moreinfo.php?diplomID=29473>
8. Особливості технічного перекладу [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://rusnauka.com/30_NIEK_2009/Philologia/50738.doc.htm
9. Особливості перекладу текстів українською мовою [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://on2.docdat.com/docs/1277/index-28579-14.html>
10. Жутовская Н. Владимир Набоков - переводчик "Слова о полку Игореве"// Мир истории. Российский электронный журнал. - 2000. -№ 5. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tellur.ni/~historia/archive/05-00/nabocov.html>.
11. Радміла Сегол — РЕДАГУВАННЯ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ АНГЛОМОВНИХ ТЕЛЕВІЗІЙНИХ ПРОГРАМ НА ПРИКЛАДІ ПЕРЕКЛАДУ СЕРІАЛУ «БАФФІ – ПЕРЕМОЖНИЦЯ ВАМПІРІВ» ТА ЕМОЦІЙНО- ЕКСПРЕСИВНА ЛЕКСИЧНА ПАРАДИГМА [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://litmisto.org.ua/?p=7784>
12. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навч. Посіб Л. : ВФ Афіша, 2006. – 416 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://lib.sumdu.edu.ua/library/DocDescription?doc_id=253922
13. Іванченко Р. Літературне редагування К. : Вища школа, 2003. – 247 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://lib.sumdu.edu.ua/library/-DocDescription?doc_id=57663
14. Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації: навч. Посіб Л. : ПАІС, 2005. – 304 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://lib.sumdu.edu.ua/library/-DocDescription?doc_id=86223
15. Кобякова І.К. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу "Критика і редагування художніх текстів": для студ. 4-го курсу спец. "Переклад" денної форми навчання Суми : СумДУ, 2008. – 36 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://lib.sumdu.edu.ua/library/-DocDescription?doc_id=187348
<http://www.share.net.ua/forum/index.php?showtopic=1504>
<http://www.franko.lviv.ua/faculty/intrel/tpp/>
Linux-форум

1. Гайнічеру О. Поезія і мистецтво перекладу.-К.: Дніпро, 1990.– 212с.
2. Зорівчак Р.П. Реалія і переклад (на матеріалі англomовних перекладів української прози). – Львів: Вид-во при Львів, ун-ті, 1989. – 216 с.
3. Ковганюк С. Практика перекладу. – К.: Дніпро, 1968. – 276 с.
4. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. – К.: Вища шк., 1982. – 166с;
5. Криса В.С. Світоглядні аспекти художнього перекладу. – К.: Наук, думка, 1985.– 128 с.
6. Кундзіч О. Творчі проблеми перекладу. – К.: Дніпро, 1973. – 264 с.
7. Рильський М.Т. Художній переклад з однієї слов'янської мови на іншу.-К.: Академія наук У РСР, 1958.– 50 с.
8. Русанівська М.В. Національний колорит у перекладному творі // Рад. літературознавство. – 1988. – № 7. – С. 61 – 62.
9. Савенець А. Поезія у перекладі: "українська" Шимборська: монографія. - Люблін-Житомир: Полісся, 2006.-366 с.
10. Содомора А. Українське перекладознавство на рубежі ХХІ віку// Слово і час. – 1998. - № 8. – С. 16–18.
11. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою). - Л.: Вид-во Львів, ун-ту, 1983. - 175 с.
12. Курилик В. Біблія і національні переклади - запорука одухотворення людини. // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 2 / Відповідальний редактор А.Є. Нямцу. - Чернівці: Рута, 2000. - 193-199.
13. Лановик Мар'яна. Перекладознавчі пошуки в розвитку герменевтичної думки ХІХ ст. // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 7 / Відповідальний редактор А.Є.Нямцу. - Чернівці: Рута, 2005. – С.51-58.
14. Лучук ОМ. Різномовність перекладів одного твору як проблема перекладознавства (на матеріалі українських перекладів Шекспірової драми "Троїл і Крессіда"): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.16/Київ ун-т ім. Т.Г. Шевченка. - К., 1996. - 25 с.
15. Німчук В. Іван Полуй - перший перекладач молитов сучасною українською мовою // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 1 / Відповідальний редактор А.Є. Нямцу. - Чернівці: Рута, 2000.-174-179.
16. Гуйванюк Ніна. Варіантність мовних засобів у перекладах сакральних текстів молитов українською мовою // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 6 / Відповідальний редактор А.Є.Нямцу. - Чернівці: Рута, 2004. - 420-429.
17. Радчук В. Суржик як переклад // Українська мова та література. - 2000.-№ 11 (171).-С. 11-12.
18. Ткаченко А. Художній переклад у полілозі культур // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 6 / Відповідальний редактор А.Є.Нямцу. - Чернівці: Рута, 2004. - 356-362.
19. Шахова К. Деякі міркування про переклади Шевченка іноземними мовами/Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 4 / Відповідальний редактор А.Є.Нямцу. - Чернівці: Рута, 2002. - 182-184.
20. Шахова К. Про Миколу Лукаша - перекладача з Божої ласки // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Випуск 5 / Відповідальний редактор А.Є.Нямцу. - Чернівці: Рута, 2003. - 224-230.